

**A Pestújhelyi Általános Iskola
nevelési-oktatási feladatokat átfogó
pedagógiai programja**

I-II.

Készült: Budapest, 2021 augusztus 31.

Székhely: Budapest, Pestújhelyi út 38.

1158

Soósné Kállay Agnes
Soósné Kállay Agnes
mb. intézményvezető

Tartalomjegyzék	
I. Az általános iskola nevelési programja	5
Bevezetés	5
Intézményünk nevelő-oktató munkájának kiemelt területei	7
1. Az intézményben folyó pedagógiai munka alapelvei, értékei céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
1.1. Pedagógiai alapelvek	7
1.2. A pedagógiai munkánk értékei	7
1.3. Nevelő-oktató munkánk céljai	8
1.3.1. A nevelő-oktató munka sajátos céljai az egyes szakaszoknak megfelelően	9
Alsó tagozat	9
Felső tagozat	9
1.3.2. A nevelő-oktató munka sajátos céljai az egésznapos nevelési-oktatási rendszerben	10
1.4. A nevelő-oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai, módszerei	12
1.4.1. A feladatokhoz rendelt eszköz- és eljárásrendszerek	12
1.4.2. A nevelő-oktató munka pedagógiai módszerei	14
A módszerek megválasztásának szempontjai	14
Nevelési módszerek	14
Oktatási módszerek	14
1.4.3. Könyv – és könyvtárhasználat, online tudástartalmak közvetítése	15
Az iskolavezetés koordináló szerepe	15
Az iskolai könyvtáros feladatai	15
A szaktanárok feladatai	15
Könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása	15
Dokumentumismeret- és használat	16
A könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete és használata	16
Önművelés, a szellemi munka technikája	16
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
2.1. Pedagógiai feladataink a nevelőmunkában	17
A személyiségfejlesztés főbb területei	18
Énkép, önismeret fejlesztése	19
2.2. A család szerepe és jelenléte az intézmény életében	19
2.3. A tanuló műveltségének, világszemléletének és világképének formálása	19
3. Az egészségnevelés programja	20
3.1. Egészségfejlesztés	20
3.2. Az intézmény szerepe és lehetősége	20
3.3. Az egészségfejlesztés alapvető elvei	20
3.4. Az egészségfejlesztés céljai	21
3.5. Az egészségnevelési tevékenység kiemelt feladatai	21
3.6. Az iskolai egészségnevelés tevékenységformái	22
3.7. A tanórák egészségnevelési témakörei	22
3.7.1. Drogprevenció	23
A prevenció cselekvési terve	23
3.8. Tanórákon kívüli egészségfejlesztés	23
3.8.1. Iskolagyümölcs-program	24
3.9. Az egészségnevelési munka eredményessége	24
3.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve	24
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának területei	24
4. A környezeti nevelés programja	26
4.1. A környezeti nevelés fogalma	26
4.2. Helyzetkép	26
4.3. A környezeti nevelés cél-és feladatrendszere	27

4.4. A környezeti nevelés színterei	27
4.4.1. Példamutató intézményi környezet	27
4.4.2. Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés	27
4.4.3. Tanórán kívüli, szabadon választható lehetőségek	28
4.5. A környezeti nevelés módszerei	28
4.6. A környezeti nevelés eszközei	28
4.7. Résztvevők – személyi erőforrások	28
4.7.1. Intézményen belüli együttműködés	29
4.7.2. Intézményen kívüli együttműködés	29
4.8. Kommunikáció	29
4.8.1. Az intézményen belüli kommunikáció	29
4.8.2. Az intézményen kívüli kommunikáció	30
4.9. Ökoiskolai tevékenység	30
5. Közösségfejlesztés feladatai	31
5.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink a nevelőmunkában	31
5.2. A közösségfejlesztés főbb területei	31
5.2.1. Kortársi (másodlagos) szocializáció	32
5.2.1.1. Az egész napos oktatás területei alsó tagozaton	32
5.2.1.2. Az egész napos oktatás területei felső tagozaton	33
5.2.1.3. Iskolai szakkörök	33
5.2.2. A közösség érték- és normarendszer bázisának felépítése és megerősítése	33
A másság elfogadása és tiszteletben tartása	34
A békés iskolák program	34
6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata	34
6.1 a pedagógus intézményi feladatai	34
6.2 az osztályfőnöki munka tartalma	35
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	35
7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	36
7.1.1. Irányelveink a tehetséggondozásban	36
7.1.2. A tehetséggondozás intézményünkben	36
7.2. Tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatása	37
7.2.1. A hiányok feltérképezése	37
7.2.2. Feladataink a felzárkóztatás során	37
7.2.3. A fejleszteni kívánt területek és ezek eljárásai	37
7.2.4. Célkitűzéseink a felzárkóztatás során	38
7.3. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	38
7.4. Az sajátos nevelési igényű tanulók egyénre szabott nevelése-oktatása	39
7.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	40
7.5.1. Helyzetfeltárás	40
7.5.2. A szociális hátrányok enyhítésének módjai és lehetőségei	40
7.6. Gyermek- és ifjúságvédelem	40
7.5.6.1. A gyermek- és ifjúságvédelem célja és feladata	40
7.6.2. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok	41
7.6.3. Helyzetfelmérés	41
7.6.4. Szervezési feladatok	41
7.6.5. Prevenációs munka	41
7.6.6. Szociális tevékenység	41
7.6.7. Szabadidős tevékenységek a gyermekvédelem szolgálatában	42
8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje	42

9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolatai	43
10. Tanulmányok alatti vizsgák folyamata és követelményei	43
10.1. Javítóvizsga	43
10.2. Osztályozó vizsga	43
10.3. Különbözeti vizsga	44
11. Felvétel és átvétel helyi szabályozása	44
11.1. Beiratkozás 1. osztályba	45
11.2. Be- és átiratkozás tanév közben	45
II. A pestújhelyi általános iskola helyi tanterve	46
12. A választott helyi tanterv megnevezése	46
12.1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámjai	47
12.1.1. Óraháló 1-8. évfolyamon kimenő rendszerben	47
12.1.2. Óraháló 1-8. évfolyamon felmenő rendszerben	48
12.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	49
12.3. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	50
12.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	51
12.5. A választható tantárgyak, foglalkozások, s ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	51
13. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban, vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	51
13.1. A tanulói teljesítmények ellenőrzésének és értékelésének alapelvei	51
13.2. A tanulmányi munka értékelésének módjai	52
13.3. Az értékelés rendszere alsó tagozaton	53
13.4. Magatartás és szorgalom minősítésének elvei	54
13.5. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	54
13.6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	55
14. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	55
15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	55
16. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	58
17. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	58
18. Iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	58
18.1. Az iskolai beszámoltatás és számonkérés rendje	58
18.2. Értékelendő tanulói többletmunka-területek	59
18.3. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	60
18.4 az írásbeli szöveges értékelés követelményei	62
18.5. A magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei	70

I. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

BEVEZETÉS

Iskolánkat 1906. december 3-án alapították.

Névváltozásai:

1985 - 1987. Kurimszky Sándor Általános Iskola

1987 - 1999. Pestújhelyi Általános Iskola

1999 - 2011. Pestújhelyi Nevelési - Oktatási Központ Általános Iskola és Óvoda

2011 - Pestújhelyi Általános Iskola

Rákospalota község tulajdonában lévő földek 1897-ben megindult parcellázása következtében létesült az a Széchenyi telep, amely később önálló községgé szerveződve Pestújhely elődje lett. Rákospalota, mint iskolafenntartó csak 1906. december 3-án nyitott iskolát bérelt helyiségben, igen szerény keretek között a László u. 3. szám alatti házban (mai Szűcs István u.). A tanítás Halmai Károly és Schwarcz Ilona tanítók vezetésével, két tanteremben, négy fiú- és négy leányosztályban - 99 fiú és 72 leány - részvételével indult meg. A község rohamos fejlődésével a tanulók száma is olyan ütemben emelkedett, hogy az iskolafenntartó Rákospalota nem zárkozhatott el egy végleges megoldástól. Az 1908. év folyamán négy tantermes iskolát építtetett. Ez képezte az alapját a mai iskolaépületnek.

Dr. Szűcs István miniszteri osztálytanácsos közbenjárásának köszönhető, hogy a különvált telep iskolája állami kezelésbe ment át. A közöttük létrejött iskolafenntartási szerződésben a község vállalta a dologi kiadásokat, épületbeszerzéseket és - bővítéseket.

Iskolánk Pestújhely családi házas övezetében, árnyas fák között, családias légkörben fogadja azoknak a családoknak a gyermekeit, akik szeretetteljes, gondoskodó környezetet keresnek csemetéiknek.

Itt minden felnőtt és kisgyermek név szerint ismeri egymást. A pedagógusok keze alatt több nemzedék nőtt fel. Szülők, nagyszülők térnek vissza gyermekeikkel, unokáikkal. Ez a megtisztelő bizalom minősíti munkánkat.

Mára intézményünk jelenti a folytonosságot, pestújhelyiek sokadik generációja jár iskolánkba.

Híres diákjaink voltak: Antall József, Dalnoki Jenő, Aranyos István, Scheuringné Dr. Pozsonyi Teréz, Toldi Mária és gyermekei: Malek Andrea és Malek Miklós, valamint Ágnes Vanilla.

Az intézmény az alapfeladat ellátása mellett jogosult integráltan ellátni a szakértői bizottság javaslata alapján pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulókat az intézmény, a szakértői bizottság és a felügyeleti szerv egyeztetése alapján.

Iskolánk a családi nevelésre épít, a természet szeretetére, az egészséges életre való igényességre neveli a gyermekeket. Fontosnak tartja a közösségi szellem kialakulását, a probléma érzékenységet, az egyéniség tiszteletét és a másság elfogadását.

Nagyon fontosak a hagyományok, a rendezvényekre, ünnepségekre való örömteli készülődés megmozgatja az egész iskolai közösséget és a családokat is.

Az iskolában célunk és feladatunk a nevelő-oktató tevékenység összhangjának megteremtése a harmonikus gyermeki személyiség fejlődésének érdekében. A bevezető és kezdő szakaszban ezért is választottuk az iskolaotthonos oktatást, mivel ebben a formában könnyebb az átmenet az óvoda és iskola között.

E két szakaszban az oktatás legfontosabb feladatának az alapozást, az alapkészségek kialakítását tartjuk, nagyon fontos, hogy tanulóink megfelelő alapokkal érkezzenek az ötödik évfolyamra.

Az iskola átfogó nevelési-oktatási-fejlesztési feladata, hogy a gyermekeket megtanítsa tanulni. Arra törekszünk, hogy a tanulás öröm legyen a gyermek számára. Őszintén hisszük, hogy minden gyermek tehetséges valamiben, s a felnőttek felelőssége, hogy ennek felismeréséhez elvezessék őket.

Alapvető nevelési feladatunk, hogy korszerű műveltséget biztosítsunk tanulóinknak, hogy elsajátítsák az ehhez szükséges ismereteket, alkalmazzák tudásukat, igényük és képességük legyen az önművelésre.

Egyaránt lényegesnek tartjuk a tehetséggondozást és a felzárkóztatást, mivel egyenlő esélyt kell adni minden tanulónak.

Oktató-nevelő munkánkban fontos szerepe van a tanórán kívüli tevékenységeknek. Az intézményi életet sok szakkörrel, énekkarral, táborral, erdei iskolával színesítjük.

Pestújhelyen csak ez az egy alapfokú nevelési-oktatási intézmény működik, ezért úgy érezzük, különös figyelmet és támogatást kell, hogy élvezzen. Létjogosultsága, működése mindannyiunk – gyermekek, szülők, pedagógusok, lokálpatrióták, helyi képviselők, működtető, fenntartó – közös felelőssége.

A kerületrészhöz való kötődésünk szép példája iskolánk falán a három emléktábla – Bezilla Nándor, Gerecze Péter, Szűcs István – amely, erősíti gyermekeink kötődését a szűkebb „hazához”. Intézményünk működése ma is közügy, mindez egyrészt segíti munkánkat, másrészt növeli felelősségünket.

Intézményünk hatékony működése, innovációja csak együttműködő, egymásra épülő folyamatok eredménye lehet. Erre születünk, ez a hivatásunk.

INTÉZMÉNYÜNK NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁJÁNAK KIEMELT TERÜLETEI:

- nyelvi tehetséggondozás – anyanyelvi nevelés (a magyar nyelv helyes használata, a kommunikáció fejlesztése),
- azon kompetenciák fejlesztése, melyek segítik a gyerekek eligazodását, az információban gazdag digitális világban, hogy tudják kiválasztani azokat az információkat, melyek további fejlődésük számára fontosak és hasznosak
- egészséges életmódra nevelés – ezen belül a helyes táplálkozás, a környezettudatos, az ökológiailag felelős életvitel kialakítása.

1. AZ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ PEDAGÓGIAI MUNKA ALAPELVEI, ÉRTÉKEI CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1. PEDAGÓGIAI ALAPELVEK

Pedagógusaink hisznek a nevelés lehetőségében, munkájuk fontosságában, tisztában vannak felelősségükkel. Alapvető jelentőségűnek az alábbi elveket tartjuk:

- A klasszikus emberi értékeken alapuló általános műveltséget megalapozó ismeretek közvetítése.
- A társadalom érték és norma rendszerével azonos, szakszerű, gyermekcentrikus nevelés és oktatás.
- Az életkori sajátosságok figyelembe vétele.
- A képességek differenciált, egyénre szabott fejlesztése.
- Ellenőrizhetőség biztosítása az intézményi élet minden területén.
- Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.
- Az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk.

1.2. A PEDAGÓGIAI MUNKÁNK ÉRTÉKEI

Arra törekszünk, hogy intézményünk családias, gyermekközpontú, barátságos, jó hangulatú legyen, ahová a gyerekek és a nevelők is szívesen járnak.

Programunkat úgy alakítjuk, hogy a ránk bízott gyermekek legyenek egészségesebbek, boldogabbak, tiszteljék egymást- és a természetet. Meg kell őriznünk a hagyományokat, értékeket a gyermekek és kollégák viszonyában egyaránt.

Olyan intézményként kívánunk működni, amely képes alkalmazkodni a változó feltételekhez, tudja állni a versenyt a környező intézményekkel, célratörő nevelési-oktatási formát ajánl minden tanköteles gyerek számára.

Olyan iskolát szeretnénk, melyet Pestújhely sajátjának ismer.

Ugyanakkor pedagógiai programunkkal az Európai Unió globális elvárásainak is eleget kell tennünk. A beilleszkedés segítésére olyan módszereket kell alkalmaznunk, amelyekkel elősegítjük, hogy a gyermekek felnőve rugalmasan alkalmazkodjanak a változásokhoz. Fejlett kommunikatív képességük, idegennyelv ismeretük használatával helytálljanak külhoni környezetben, tartalmas emberi kapcsolatokat, egészséges életvitelt alakítsanak ki. Magatartásuk etikus legyen. Képesek legyenek a másság elfogadására, önálló és esztétikus alkotómunkára.

Munkánkat a családi nevelésre alapozzuk, és a családdal együtt kívánjuk megvalósítani.

1.3. NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK CÉLJAI

A nevelés kiindulópontja a család, amelynek hatását az óvoda után egyre fokozottabban egészíti ki az iskolai tevékenység, de nem hagyható figyelmen kívül a társadalmi környezet szocializációs hatása és az egyéniség sem.

Az intézményben a nevelés és az oktatás a társadalmi elvárásoknak megfelelően azonos értékű kell, hogy legyen.

Célok:

- A kommunikációs kompetenciák fejlesztése.
- Korszerű, a 21. század igényeinek megfelelő természet- és társadalomtudományos alapkultúra kialakítása.
- Gyermekünk egészséges életmódra nevelése, az egészséges életmód megalapozása.
- Matematikai gondolkodási kompetenciák fejlesztése.
- Digitális kompetenciák fejlesztése.
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.
- A tanulás kompetenciáinak fejlesztése.
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáinak fejlesztése.
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése.
- Erkölcsi nevelés.
- Környezeti nevelés. A természeti környezet értékeinek megbecsülése, tudatos természet és környezetvédelmi gondolkodásmód és magatartás kialakítása.
- A globális gondolkodásmód és a fenntarthatóság elveinek elsajátíttatása.
- Differenciált személyiségfejlesztés, gyermekközpontúság.
- A Békés Iskolák programba kapcsolódva „Békés Iskolává” váljunk, egy bántalmazást nem tűrő közösséggé, ahol a felmerülő konfliktusokat békés úton rendezik.
- Reális nemzettudat kialakítása. Gyermekünk legyenek nyitottak a hazánkban és Európában élő más népek, népcsoportok megismerésére és kultúrájuk elfogadására. A kulturális tudatosság kompetenciájának fejlesztése.
- A szülőföld, a lakóhely értékeinek megismerése, megbecsülése és az ezekhez való kötődés kialakítása.
- Tanulók közötti együttműködés fejlesztése

1.3.1. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA SAJÁTOS CÉLJAI AZ EGYES SZAKASZOKNAK MEGFELELŐEN

ALSÓ TAGOZAT

- Az óvodában elsajátított alapvető magatartási normák, jó szokások erősítése annak érdekében, hogy a gyermekek elfogadják, és önállóan alkalmazni tudják az iskolai szokásokat, szabályokat.
- A kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése.
- A tanulás, az elsajátítás és a társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése.
- A személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megteremtése.
- A fokozott játék és mozgásigény kielégítése.
- Az óvodai nevelésre építve a tanulók anyanyelvi, matematikai képességeinek fejlesztése.
- A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek gyakoroltatása.
- Az önálló tanuláshoz szükséges motiváció kialakítása és megerősítése.
- Az önismeret fejlesztése játékos formában, irányított beszélgetésekkel.
- A mozgás, a rendszeres testedzés, a sportjátékok iránti kedv felkeltése és megerősítése.
- A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyarapítása.
- A problémamegoldó és a matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése.

FELSŐ TAGOZAT

- A közösségek demokratikus működésének megértését elősegítő alapelvek megismertetése.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az elsajátíttatása, gyakoroltatása.
- Az önértékelés képességeinek kialakítása és fejlesztése.
- A rendszeres testmozgás és a sport iránti igény megerősítése és kielégítése.
- A kritikai, kreatív, a problémamegoldó és a matematikai, gondolkodási kompetenciák további fejlesztése.
- Az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés.
- Az egyéni és a közérdek, a többség és a kisebbség fogalmának tisztázása, a szociális képességek fejlesztése.
- Az általános műveltség gyarapításához szükséges ismeretek folyamatos átadása.
- A serdülőkori magatartási, tanulási nehézségek prevenciója és kezelése, az önálló felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása.
- A tanulók felkészítése a családi életre.
- Az elvont fogalmakban való gondolkodás és az analitikus-szintetikus gondolkodás fejlesztése.
- Az autonóm személyiségfejlődés támogatása, kritikai gondolkodás fejlesztése.

1.3.2. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA SAJÁTOS CÉLJAI AZ EGÉSZNAPOS NEVELÉSI-OKTATÁSI RENDSZERBEN

A tanulók ismereteivel, készségeivel szemben támasztott tantervi követelmények sikeres teljesítése a tanítási óra színvonalán (tartalom és módszer) túl, a tanulók önálló tanulásától is függ. Ennek során számos pszichikus funkció fejlesztésére van szükség és lehetőség. Eredményeként a tanulók megtalálhatják a sikeres és eredményes tanulás módszerét, megszerethetik a tanulást. A kedvvel végzett tanulás közben kialakulhatnak az érdeklődési körök, kibontakozhatnak az adottságok. Az érdeklődési körök pozitív alakulásához azonban meg kell azt is mutatnunk, hogy az iskolában szerzett ismeretek hogyan válhatnak további érdeklődés, szórakozás, hobby forrásává. Meg kell tehát tanítanunk gyermekeinket a szabadidő hasznos, kulturált eltöltésére is. Erre – a tanulás tanításhoz hasonlóan - a tevékenységekhez kapcsolt tanítás adja a legjobb lehetőséget.

Az előzőekben felsorolt pedagógiai munkán túl intézményünk pedagógiai programja (ezen belül helyi tanterve) teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, a NAT keretein belül.

Ennek maradéktalanul megfelel az egész napos nevelési forma, melyet az iskolakezdés megkönnyítése érdekében – a szülők többségének elfoglaltságára való tekintettel – vezettünk be sok-sok évvel ezelőtt alsó tagozatunkon.

A délelőtt-délután megoszló nevelés-oktatás során a kicsi gyerekek életkori sajátosságait, fáradtságát is figyelembe véve, a nap egészére (8–16 óra) elosztva váltják egymást a tanítási órák, a tanulási képességekhez igazított tanórákra való felkészülést és a regenerálódást szolgáló szabadidős programok.

Az önálló tanulás során a gyermek az iskolában – szakember segítségével – sajátítja el a helyes tanulás fortélyait, és így kudarcmentesen, gyorsabban jut el a hatékony, önálló tanulás szintjére. Az eltérő tanulási tempó miatti különbségek között pedig folyamatosan differenciált feladatok adásával igyekszünk a tanulókat képességük szerint terhelni.

Az intézményesen szervezett pedagógiai környezetben eltöltött szabadidő viszont sajátos lehetőségeket biztosít a sokoldalú személyiségformálásra. Elsődleges funkciója, hogy a tanulók testi és szellemi felfrissülését szolgálja, ezen kívül azonban közösségteremtő erejével kiegészíti a család szocializációs szerepét is.

Az eddig szem előtt tartott és megvalósított feladataink:

- a csendespihenő biztosítása (főleg ebéd után fontos első és második osztályban);
- olyan készségek és képességek kialakítása, amelyekre a tanítási órákon nincs lehetőség;
- közvetlen és közvetett pedagógiai irányítás, a gyermekek sokoldalú megismerése (egymáshoz való viszonyuk, érdeklődési körük, egyéni adottságaik);
- a szabadidő kulturált eltöltésére nevelés;
- közvetett pedagógiai irányítás mellett a gyerekek megtanulhatják az oktatásban szerzett ismereteik gyakorlatban, sokszor játék közbeni alkalmazását.

A tanítás-tanulás szervezése játékos formában, a tanulói közreműködésre építve, az érdeklődés felkeltésére, a problémák felvetésére, a megoldáskeresésre és a tanulói képességek fejlesztését szolgáló ismeretek elsajátítására irányul.

Legfontosabb alappillére a minden körülményt figyelembe vevő, céltudatos, tanulói képességek fejlesztését szolgáló munkának a tanulásszervezés. Ez minden pedagógus személyes felelősége. Fő elve és teendője a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben. Ez magában rejti a tanulók tanulási nehézségeinek feltárását, problémái megoldásának segítségét, személyiségük megismerését, s az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazását.

Az iskolakezdés időszakában ezt a munkát erősíti meg a 2008/2009-es tanévtől bevezetésre kerülő speciális olvasás- írástanítási eljárás, a **Meixner-módszer**.

Ennek alapelvei:

- az aprólékosan felépített fokozatosság elve (a tananyag apró lépésekre bontása, sok ismétléssel);
- a betűtanítás hármas asszociációs kapcsolatának kialakítása (akusztikus, vizuális, beszédmotoros);
- a Ranschburg-féle homogén gátlás kialakulásának megelőzése;
- a gondolkodás merevségének (rigiditásának) elkerülése;
- csak pozitív megerősítést, fejlesztő értékelést alkalmaz „elfogadva követel”.

A módszer sajátosságai:

- a módszer gyogyopedagógiai terápiás indíttatású;
- maximálisan alkalmazkodik egy-egy diszlexiás, vagy diszlexia-veszélyeztetett gyermek egyéni haladási tempójához;
- a hang–látás–mozgás egységéből adódóan feltétele a beszédhangok helyes ejtése;
- a többi módszertől eltérő betűsorrendet tanít;
- más módszernél alaposabban dolgozza ki az olvasástanítás lépéseit.

Az olvasástanítással párhuzamosan kissé késleltetve, halad az írástanítás. Az írás előkészítésének, a motoros képességek fejlesztésének, kiemelt szerepe van. A tollbamondás nagy jelentőségű az írástanítás folyamatában. A betűk, szótagok, rövid szavak tanulásánál párhuzamosan és rendszeresen kell alkalmazni.

A diszlexia prevenció és a ráépülő olvasástanítási módszer legfontosabb alapelve, hogy a „legközelebbi fejlődési zónából” kell kiindulni, amely szerint ahhoz a szinthez kapcsolódva kell a fejlesztést elkezdni, illetve ott kell folytatni, ahol a gyermek még biztonsággal mozog, mert csak így válik számára lehetségessé az eredményes feladatvégzés. Az alacsonyabb szintek erősítésével, újra tanulásával pozitívan befolyásolhatjuk a magasabb rendű, bonyolultabb funkciók elsajátítását. Ez a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének is egyik módja, hiszen a tanulás folyamatában megjelenő teljesítményzavar gyakran az olvasás–írás–helyesírás elsajátításának nehézségében rejlik.

Célunk:

- Az óvodából az iskolába való zavartalan, kudarcmentes átmenet biztosítása rugalmas időbeosztással és foglalkoztatással.
- A helyes napirend kialakítása, a tanulás, a játék és az egyéb feladatok elvégzésének periodikus ismétlődésével rendszeres életmódra nevelés.
- A tanulók személyre szabott, optimális, észszerű terhelése a kötött és kötetlen tevékenységek tudatos, tervszerű változtatásával, a szabadidő kulturált felhasználására való nevelés.
- A tanulási szokások, technikák, módszerek gyakoroltatásával önálló tanulásra nevelés. Az eredményes önálló tanulás elsajátítása érdekében alapvető szokások, készségek, képességek fejlesztése.
- A bántalmazást elutasító szemlélet kialakítása, a konfliktusok békés úton történő rendezésének elsajátítása.
- A hagyományok (ünnepségek, rendezvények, köszöntők) ápolása annak érdekében, hogy tanulóink otthonosan érezzék magukat az iskolában.
- A lakóhelyhez való kötődés erősítése a szabadidős lehetőségek felhasználásával.
- A tehetséggondozás és a felzárkóztatás megszervezése a rugalmas foglalkoztatási programból és időbeosztásból adódóan.

1.4. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI, MÓDSZEREI

Az eszközök, eljárások, módszerek két csoportra oszthatók: azok, amelyek a meghatározott feladatokhoz közvetlenül rendelhetők; és azok, amelyek a nevelő-oktató munkával kapcsolatosak, és amelyek külön döntéseket igényelnek.

1.4.1. A FELADATOKHOZ RENDELT ESZKÖZ- ÉS ELJÁRÁSRENDSZEREK

Feladatok	Eszközök, eljárások
<p>A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.</p> <ul style="list-style-type: none"> • érzelmileg erősen motivált kötelességtudat • nyitottság • magatartás- és viselkedés-kultúra jegyeinek gazdagítása • kudarctűrés optimalizálása • helyes önértékelés 	<ul style="list-style-type: none"> • elvárások tudatosítása • összefüggések feltárása • szervezett ismeretközvetítés • érdeklődési körnek megfelelő egyéb tevékenység • kognitív, szociális, személyes és speciális kompetencia motívumainak, képességeinek, készségeinek kialakítása
<p>A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gyermekek erkölcsi érték- és normarendszer bázisának megalapozása, felépítése, megerősítése 	<ul style="list-style-type: none"> • csoportszabályok hozatala, csoportszokások, hagyományok • értékelési rend, jutalmazás-büntetés • közös élményszerzés, kirándulás, film nézés • az egyéni és a közösségi érdekek összehangolásának elsajátítása • beszélgetések, didaktikus játékok • sportvetélkedők, komplex foglalkozások • versenyek, pályázatok • ünnepek, megemlékezések
<p>Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szülők, a család segítése, informálása, nevelőmunkába történő bevonása • több gyermekeket segítő intézmény összehangolt együttműködése 	<ul style="list-style-type: none"> • rendszeres találkozás, beszélgetés, kapcsolatteremtés (családlátogatás, szülői ért., stb.) • foglalkozásokon való aktív részvétel • tanórai munka • tanórán kívüli szabadidős tevékenység (felzárkóztatás, önművelés)
<p>Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehetséges gyermekek felkutatása 	<ul style="list-style-type: none"> • tanítók, szaktanárok, osztályfőnökök, napközi otthonos nevelők jelzései • a gyermekek felkészítése tanulmányi és egyéb versenyekre • szakkörök • folyóiratokban, Interneten megjelenő tanulmányi, művészeti pályázatok figyelemmel kísérése

<ul style="list-style-type: none"> • a fejlődéshez az ideális feltételek megteremtése • reális önértékelés • a tanulók önművelődésének, önképzési lehetőségének megszervezése • igény kialakítása a szabadidő kulturált eltöltésére 	<ul style="list-style-type: none"> • ezen pályázatok elkészítése egyénileg és csoportosan • a tanulók pályáztatása, rendszeres versenyeztetés • szakkönyvek biztosítása (könyvtárhasználat) • Internet hozzáférés • hang- és videó anyagok • intézményen kívüli kulturális programok szervezése • a tehetséges gyerekek számára indított programok keresése, és a hozzájutás lehetőségének a biztosítása • ösztöndíj lehetőségek felkutatása a tehetséges tanulók részére
<p>Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok</p> <ul style="list-style-type: none"> • a veszélyeztetettség – megelőzése – enyhítése – elhárítása • a gyerekek reális önértékelésének kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • családlátogatás, környezettanulmány, esetmegbeszélések kerületi jelzőrendszer felmérések, esettanulmányok, egyéni esetkezelések • önismereti csoportfoglalkozások • egyéni esetkezelések • veszélyeztetettség és bullying kezelése
<p>A tanulási kudarnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység</p> <ul style="list-style-type: none"> • a tanulási részképesség-zavarok feltárása • a tanulási nehézségek okozta kudarcok időben történő felismerése • a kudarc okának feltárása (szociális-kulturális környezetből vagy eltérő ütemű éréstől fakadó) • a megszüntetés elősegítése 	<ul style="list-style-type: none"> • egyéni fejlesztés, egyéni fejlesztési tervek készítése győgyepedagógus irányításával • a sajátos nevelési igényűből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységek • tanítók, szaktanárok, osztályfőnökök, napközis nevelők jelzései • személyes beszélgetések, felmérések • differenciálás • egyéni módszerek alkalmazása • tanórán kívüli egyéni és csoportos foglalkozások • sport-, felzárkóztató és egyéb foglalkozások szervezése • együttműködés a családdal
<p>Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő tevékenységek – a tanulók felkészítése – átfogó tevékenység rendszerével törekedni olyan szokásrendszer kialakítására, amelyek ellensúlyozzák a családi nevelés hiányosságait, segítik a gyermekek beilleszkedését más közösségekbe – felzárkóztató programok szervezése 	<ul style="list-style-type: none"> • egyéni bánásmód elvének gyakorlati alkalmazása • differenciált foglalkozás • csoportbontások • tanórán kívüli korrepetálások • fejlesztő pedagógus által irányított speciális foglalkozások

1.4.2. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI MÓDSZEREI

A célokat és a feladatokat a tanórai és a tanórán kívüli nevelőmunka során a személyi, tárgyi feltételekkel és a pedagógiai, módszertani eszközökkel valósítjuk meg.

A MÓDSZEREK MEGVÁLASZTÁSÁNAK SZEMPONTJAI:

- a nevelés-oktatás célja,
- a gyermek életkori sajátosságai, képességei, egyénisége,
- a didaktikai feladat,
- az ismeretszerzési, tanítási tartalom
- az ismeretek, tantárgyak sajátossága,
- a pedagógus személyisége,
- az intézmény tárgyi feltételei

NEVELÉSI MÓDSZEREK:

Példamutatás, gyakorlás, értékelés, elismerés, elmarasztalás, követelés, meggyőzés, hagyományok ápolása, a diákok véleményének alakítása.

OKTATÁSI MÓDSZEREK:

A pedagógus munkáján alapuló módszerek	A nevelő és a tanuló közös munkáján alapuló módszerek	A tanulók önálló munkáján alapuló módszerek
<u>A szóbeli ismeretközlés:</u> elbeszélés leírás magyarázat előadás demonstrációval <u>Gyakorlati tevékenység:</u> szemléltetés bemutatás kísérlet teamtanítás digitális technológiával támogatott oktatás	egyéni feladatok munkáltatás házi és szorgalmi feladatok vita beszélgetés, ellenőrzés gyakorlás ismétlés értékelés, osztályozás aktív tanulás multidiszciplináris óraszervezés	megfigyelés kísérlet gyakorlati munka szövegek (tankönyvek, könyvek, folyóiratok) tanulmányozása a tanulók munkáltatása programokkal, feladatlapokkal, munkafüzetekkel, önálló és hatékony internetes kereséssel tanulói együttműködésen alapuló tanulás

1.4.3. KÖNYV – ÉS KÖNYVTÁRHASZNÁLAT, ONLINE TUDÁSTARTALMAK KÖZVETÍTÉSE:

„A könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása, a tanulási - önművelési kultúra fejlesztése tantárgyközi feladat, amely az egész tantestület közös ügye. Az iskola akkor tudja a könyvtár használatára, önművelésre nevelni diákjait, ha ez a feladat áthatja a pedagógiai program egészét.”

(Homor Tivadar)

AZ ISKOLAVEZETÉS KOORDINÁLÓ SZEREPE

Az intézményvezetés biztosítja a tanulási, önművelési követelmények, elvárások megvalósításához az infrastrukturális feltételeket. A könyvtárossal közösen kialakítja az adott intézmény könyvtár pedagógiai és könyvtárfejlesztési (kurrens állomány, korszerű digitális eszköztár, gyermekbarát környezet) stratégiáját. Felelős az iskolavezetés, a könyvtáros és a tantestület hatékony együttműködéséért.

AZ ISKOLAI KÖNYVTÁROS FELADATAI

A jó könyvtár az iskolai műhelymunka nélkülözhetetlen része. A könyvtáros szervezi, összefogja, koordinálja a digitális oktatás eszköztárára épülő pedagógiai, fejlesztő, önművelő tevékenységet. Kialakítja az adott intézmény könyvtár pedagógiai stratégiáját. A könyvtár-pedagógia hatékony művelésének célja, hogy valósuljon meg a tervszerűen felépített gyakorlat közeli könyvtárhasználat, és az erre való nevelés.

A SZAKTANÁROK FELADATAI

A könyvtárhasználati ismeretek elsajátíttatása és a tanulási-önművelési kultúra fejlesztése tantárgyközi feladat. Az egész tantestület közös ügye, tagjainak munkaszerepétől függetlenül. A helyi könyvtár pedagógiai program kidolgozásába be kell vonni a szaktanárokat is. Ösztönözni kell a tantestület minden tagját a könyvtár adta tanulási-önművelési alternatívák rendszeres igénybevételére. Ők a felelősek azért, hogy szaktárgyuk műveltséganyagába beépüljenek a digitális információszerzés különböző csatornái. Legyen jelen mindennapi pedagógiai munkájukban a könyvtári eszköztárra épülő forrásalapú tanítás-tanulás és kutatómunka igénye. Alapozzák meg tanulóikban a könyvtár rendszeres használatának szokását és a különböző önművelési technikák elsajátítását.

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI KOMPETENCIÁK KIALAKÍTÁSA

Ismerje meg a tanuló, és használja az iskolai vagy más (közművelődési, szak-) könyvtár állományát és szolgáltatásait. Igazodjék el a médiatárak, információs központok gyűjteményében. Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített önálló ismeretszerzést, fejlessze beszédkultúráját, műveltségét, tanulási-önművelési szokásait, rendszeres olvasással és könyvtárhasználattal. Vegye igénybe a tömegművelődés adta önművelési lehetőségeket. Ismerje fel, és használja az iskolai könyvtár, mint a szabadidő kulturált és hasznos eltöltésének színtere funkcióját.

DOKUMENTUMISMERET- ÉS HASZNÁLAT

Ismerje meg a tanuló és rendszeresen használja az adott műveltségterület nélkülözhetetlen alapidokumentumait (általános és szaklexikonok, enciklopédiák, kézikönyvek, szótárak, összefoglalók, gyűjtemények, gyakorlókönyvek) és a digitális ismerethordozókat. Tanulmányozza a könyvtárban található gyermek- és felnőtt lapok, magazinok és szakfolyóiratok rovatait (sajtófigyelés). Tudja használni a megismert dokumentumok tájékoztató apparátusát (tartalom, előszó, mutatók). Ismerje és használja a közhasznú online és offline információs eszközöket és forrásokat (internet, cím- és adattárak, statisztikák, menutrendek, telefonkönyvek, névtárak stb.). Figyelje a különböző médiákban megjelent könyvújdonságokat, digitális dokumentumokat, tájékozdjon hagyományos és modern információs csatornák ajánlataiból.

A KÖNYVTÁRI TÁJÉKOZÓDÁS SEGÉDESZKÖZEINEK ISMERETE ÉS HASZNÁLATA

Ismerje meg és rendszeresen használja a szaktárgyi kutató-gyűjtő munkához nélkülözhetetlen kézikönyvtári forrásokat (lexikonok, szótárak, adattárak, forrásgyűjtemények, összefoglalók). Gyakorolja a lexikonok és kézikönyvek használatát olvasás közben (szócikk, előfej, mutatók). Készségszinten tájékozdjon tankönyvekben, munkafüzetekben, forrás- és szemelvénygyűjteményekben, antológiákban, a tartalomjegyzék, a fejezetek és a mutatók alapján. Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített irodalomkutatást, anyaggyűjtést (jegyzetelés, lényegkiemelés, cédulázás), forráselemzést, önálló információszerzést. Irodalomkutatáshoz, anyaggyűjtéshez bibliográfia, tanulmány, kiselőadás összeállításához használja a könyvtárak online katalógusait, bibliográfiáit. Legyen képes többlépcsős referenskérdések megoldására a teljes könyvtári eszköztár felhasználásával.

ÖNMŰVELÉS, A SZELLEMI MUNKA TECHNIKÁJA

Iskolai feladatai és egyéni problémái megoldásához tudja önállóan kiválasztani és felhasználni a könyvtár tájékoztató segédeszközeit. Legyen képes hagyományos dokumentumokból és modern ismerethordozókból információt gyűjteni, felhasználni és a forrásokat megjelölni. Tudjon több forrás együttes felhasználásával a könyvtári eszköztár igénybevételével (katalógusok, bibliográfiák, kézikönyvek) kiselőadást, tanulmányt, irodalomajánlást, bibliográfiát összeállítani. A megszerzett információkat legyen képes elemezni, rendszerezni és róluk írásban vagy szóban beszámolni. Ismerje a szellemi munka technikájának etikai normáit (idézetek, hivatkozások, utalások, forrásmegjelölés). Iskolában szerzett ismereteit, tanulási-önművelési kultúráját rendszeresen bővítse iskolán kívüli információszerzési csatornák útján (könyvtár, médiák, művelődési, művészeti, tudományos intézmények). Gyűjtse össze könyvtári dokumentumok felhasználásával alkotói életutak legjellemzőbb állomásait. Tudja használni különböző dokumentumok tájékoztató apparátusait (mutatók, tartalomjegyzék, képek, fejezetcímek).

A könyvtárhasználati kultúra emelése, a tanulási, önművelési szokások fejlesztése csak akkor lehet eredményes, ha az iskola valamennyi pedagógusa egy közösen vállalt pedagógiai program keretében végzi feladatát, mert csak az együttműködés eredményezheti a hatékony könyvtári eszköztárra és információs bázisra épülő modern pedagógiai - módszertani kultúra kialakulását és az igényes tantárgyi integráció létrejöttét.

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

"Az ember nem személyiséggé születik, hanem azzá válik."

/ Rubinstein /

A személyiségfejlesztés alapvető feltétele a valós, személyiségfejlődést elősegítő szükségletek kielégítése a szűkebb és tágabb társadalmi környezettel közösen.

2.1. PEDAGÓGIAI FELADATAINK A NEVELŐMUNKÁBAN

Feladataink:

- az én-identitás, önmagunkkal való azonosulás,
- a reális énkép, én tudat, pozitív énkép,
- az önfogadás, pozitív önértékelés,
- az önszabályozás,
- a gazdag tartalmú, értékes belső motivációs bázis,
- a pozitív értékorientáció.
- a kötelesség-teljesítés és a feladattudat,
- az önállóság,
- mások elfogadása, emberek iránti bizalom,
- az újra való nyitottság,
- a pozitív tanuláshoz való viszony,
- a megfelelő igényszint,
- és a fejlett szociális kompetenciák kialakítása, formálása
- képességek fejlesztése
- motiváltság fejlesztése
- a békés iskolai légkör kialakítása.

Tisztában vagyunk vele, hogy a gyermek külső viselkedése és belső énje között, gyakran nincs összhang, meg kell ismernünk az igazi énjét, hogy hitelesen tudjunk visszajelezni az értékekről, hibákról, így alakítani, formálni tudjuk a személyiséget.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS FŐBB TERÜLETEI:

- énkép, önismeret fejlesztése
- érzelmi intelligencia fejlesztése
- szociális készségek fejlesztése

ÉNKÉP, ÖNISMERET FEJLESZTÉSE

*„Hiába fürösztöd önmagadban,
Csak másban moshatod meg arcodat”*

(József Attila, 1924)

Az iskolánkban folyó önismeret fejlesztő munka vezérgondolatát József Attila sorai fejezik ki legszemléletesebben. Az ember valakihez képest lehet ilyen vagy olyan, önmagában nem ítélni meg, csak tetteiben, viselkedésében.

Ezért nagy hangsúlyt fektetünk a testi önismeret, az önkifejezés, önjellemzés, önmegfigyelés fejlesztése mellett az énídeál, valamint a célok és értékek korrekciójára is.

Az alsó és felső évfolyamok osztályaiban az életkori sajátosságoknak megfelelően dolgozunk dramatikus vagy szóbeli módszerekkel és ezek kombinációjával. Az alsós osztályokban az előzőekben felsoroltak mellett a szabály-, és kommunikációs játékokat alkalmazzuk, a felsős diákok esetében, a kreatívjátékok is teret kapnak a segítő beszélgetések mellett minden foglalkozáson.

Érzelmi intelligencia fejlesztése

„Az önismeret: az érzelmi intelligencia tanterve.”

(McCown és mts. 1995)

Az érzelmi intelligencia fejleszthető, tanítható és tanulható. Az érzelmi nevelés a családban kezdődik, a gyermekek itt kapják meg azokat az alapokat, amelyekkel hozzánk érkeznek.

Az érzelmi kompetenciák fejlesztésével célunk olyan stratégiákkal vértetni fel a diákjainkat, amelyek segítik, képessé tenni őket a mindennapi élet kihívásaiban való helytállásban.

Arra törekszünk, hogy tanulónk megtanulják az érzelmek észlelését és megkülönböztetését, megértsék saját és mások érzéseit, elsajátítsák az érzelmeik kezelését, kifejezését és integrálását, ezáltal képesek legyenek a másokkal való együttműködésre, melyek hozzásegítik őket a problémáik, konfliktusaik helyes kezeléséhez, társas kapcsolataik javulásához.

A pedagógusaink munkájuk során empátiával, segítő, támogató magatartással fordulnak tanítványaik felé.

Szociális készségek fejlesztése

„Az iskola a második otthonunk”

Farkas Edit, 2015)

Ez a gondolat fontos számunkra, célunk, hogy iskolánk olyan helyszín legyen, ahol a gyerekek nemcsak intellektuális szempontból kapnak meg minden segítséget a fejlődéshez, de szert tesznek olyan társas készségekre is, amelyekkel képesek lesznek jól alkalmazkodni az egyre változó társadalmi környezethez, emellett be tudnak illeszkedni kortársaik közé és a társadalomba.

Minden tantárgyban integrált módon alakítjuk, fejlesztjük a szociális kompetenciákat, melyek kiegészülnek a tanórai kereteken kívül megvalósuló programokkal.

Mivel a diákjaink élettörténete egyedi, más-más típusú problémákkal szembesülnek, ennek megfelelően más-más problémamegoldás módokat dolgoznak ki.

Célunk fejleszteni, segíteni tanulóink szociális problémamegoldó gondolkodását, helyzetek megértését és a megfelelő elvárások kialakítását az életkori sajátosságaikhoz igazodva és a valós élethelyzeteiket integrálva.

Az alsós évfolyamok programjaiban azokra a szociális készségekre helyezük a hangsúlyt, amelyek biztosítják a tanulók eligazodását az iskolai társas környezetben. Ezek a készségek a verbális és nonverbális kommunikáció, az együttműködés, a tolerancia, kapcsolatteremtés, pozitív énkép.

A felsős osztályainkban mindezek mellett a személyközi, az önmagunkkal szembeni, a feladattal kapcsolatos és a környezeti viselkedés területei kapnak hangsúlyt.

2.2. A CSALÁD SZEREPE ÉS JELENLÉTE AZ INTÉZMÉNY ÉLETÉBEN

A családdal, a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartást rendkívül lényegesnek tartjuk.

Célunk:

A gyermekek nevelésének érdekében őszinte, partneri, együttműködő viszony kialakítása a szülőkkel.

Feladatunk:

A szülők tisztelete, a család nevelési elsődlegességének elismerése.

Tapintatra épülő kapcsolat kialakítása, s közös programokkal, együttes tevékenységekkel történő mélyítése.

A családi szokásrendszer segítése szükség szerinti tapintatos korrigálása.

Biztonságos szabályrendszer létrehozásával szeretetteljes légkör kialakításának elősegítése.

Törekvés empatikus magatartásra.

Szükség szerint a *családlátogatás* során a gyermekek családi körülményeiről szerzett tapasztalatok nagyon sok esetben eredményesek a problémák feltárásában és megoldásában. A szociális körülményeken kívül betekintést nyerünk a család életébe, megismerhetjük a gyermek és a családtagok közötti viszonyt.

A *szülői értekezletek* alkalmával tájékoztatjuk a szülőket az iskola eseményeiről, követelményrendszeréről, a házirendről, az osztály helyzetéről, a *fogadóórán* a gyermek, osztályban elfoglalt helyéről, magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előrehaladásáról, és az esetlegesen felmerülő problémákról.

A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formáit az SzMSz részletezi.

2.3. A TANULÓ MŰVELTSÉGÉNEK, VILÁGSZEMLÉLETÉNEK ÉS VILÁGKÉPÉNEK FORMÁLÁSA

Tanulóinknak a tanítás-tanulás folyamatában a tantárgyi ismereteken túl meg kell tanulniuk, hogy a kommunikáció minőségének nagy szerepe van az érvényesülésben, a tanulmányok folytatásában, az érdekérvényesítésben, a sikeres életben. A kommunikációs képességek fejlesztése minden iskolai tevékenység során fontos.

A művészeti nevelés gazdagítja személyiségjegyeiket, formálja ízlésüket, igényesebbé teszi őket. Az élő idegen nyelv tanulása, ismerete, az azon való kommunikáció képessége rendkívül fontos ma Magyarországon, Európa közepén. A természettudományi ismeretek segítenek eligazodni korunk technikai vívmányai között, földrajzi ismereteik révén felfedezik Magyarországot és a nagyvilágot, a biológiai ismeretek segítenek a növény- és állatvilág, valamint az emberi szervezet felépítésének megismerésében. A művészetekkel való ismerkedés, az egyes művek megtekintésének lehetőség szerinti biztosítása, a múzeumok, kiállítások, színházi előadások látogatásával. Mindezek jó alkalmat teremtenek arra, hogy személyiségük fejlődjön és műértő, igényes felnőttekké váljanak.

3. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS PROGRAMJA

Az egészség alapvető emberi jog, melynek biztosítása és fenntartása egyéni és társadalmi cél, ugyanakkor megléte a hosszú távú társadalmi és gazdasági fejlődés egyik döntő feltétele.

3.1. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

Az egészségfejlesztés az a folyamat, melynek során az emberek fokozódó kontrollt nyernek saját életük, következképpen pedig saját egészségi állapotuk felett, annak érdekében, hogy egészségük jobb legyen. Az egészség alatt a testi-lelki-szociális egyensúly állapotát értjük, amelynek eléréséhez az embereknek képessé kell válniuk arra, hogy:

- meg tudják fogalmazni és valósítani céljaikat;
- tudjanak, akarjanak alkalmazkodni, váltani, megbirkózni az őket körülvevő környezettel.

Az egészségfejlesztés magában foglalja az egészség megőrzését (promóciót), a betegségek megelőzését (prevenciót), és a betegség mihamarabbi gyógyulásához szükséges tudást, oktatást, nevelést, így tehát az egészségnevelést is.

Az egészségnevelés célja, hogy a gyermek képes legyen objektíven felmérni saját egészségi állapotát, ismerje az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit. El kell érni, hogy az egészségéért tegyen valamit, alkalmazza a megtanultakat.

3.2. AZ INTÉZMÉNY SZEREPE ÉS LEHETŐSÉGE

Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere.

Az iskola egészségvédelmi munkáját jellemzi:

- az iskola tanulói személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelynek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, preferenciák kialakításában;
- az iskola gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott tananyag, másrészt egy ún. „rejtett tananyag”;
- az iskola, mint társadalmi intézmény nem szociális vákuumban, hanem más társadalmi intézményekkel és szervekkel állandó kölcsönhatásban létezik.

3.3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ALAPVETŐ ELVEI

- Egészségfejlesztő iskolai programok megvalósítása a tanulók egészségének védelme az egészséges életmódra nevelés jegyében. Közvetíteni kívánjuk az egészséges életmód kialakításához nélkülözhetetlen ismereteket, értékeket, normákat, modelleket, példákat.
- Olyan iskolai környezet kialakítása, amely kiemelt figyelmet fordít a tanulók egészségére, biztonságára.
- A testmozgás iránti igény kialakítása.

3.4. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS CÉLJAI

Célunk a primer prevenció. Elsődleges cél a felvilágosítás, a helyes életvezetési ismeretek elsajátíttatása, az egészséges életmódra nevelés tanórákon és tanórákon kívül.

Fejlesztani kívánjuk:

- megfelelő/mindennapi higiénés szokásokat,
- önellátás képességét,
- edzettséget, állóképességet,
- rendszereteket, rendszerességet,
- az egészséges táplálkozás igényét,
- a tisztaság utáni vágyat,
- a helyes életritmus kialakítását,
- helyes-helytelen, káros-egészséges fogalmának interiorizálását,
- a „nem mondás” képességét,
- az igényes és egészséges környezet iránti vágyat és annak kialakításnak, megóvásának képességét,
- a tanulók önismeretét

3.5. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI TEVÉKENYSÉG KIEMELT FELADATAI

- A tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártassággal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- A tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk az egészséges életmód tevékenységi formáit;
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - az egészséges táplálkozás,
 - a gyermekkori étkezési zavarok,
 - függőség kialakuláshoz vezető anyagok, (alkohol, nikotin, koffein, kábítószer, stb.) és tevékenységek (internet és játékfüggőség) emberi szervezetre gyakorolt káros hatásainak ismerete,
 - a függőség kialakulásának megelőzését segítő technikák, módszerek megismerése és elsajátítása,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - cyberbullying vagy internetes zaklatás megfékezése,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - a mentálhigiénés gondozás,
 - az elsősegélynyújtás alapismeretei,
 - szexedukáció.

3.6. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉS TEVÉKENYSÉGFORMÁI

- A tanulók lelki egészségének megőrzésére irányuló tevékenységek.
- Családias, békés, nyugodt iskolai légkör megteremtése, a stresszt okozó hatások minimalizálása.
- Lelkileg sérült tanulók megsegítése szakemberek bevonásával, iskola pszichológus, szociális segítő.
- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák,
 - játékos sportfoglalkozások,
 - az iskolai sportkör foglalkozásai,
 - úszásoktatás
- A helyi tantervben szereplő környezetismeret, természettudomány, biológia, testnevelés tantárgyak tananyagai;
- Az 5-8. évfolyamon az közösségi nevelés (osztályfőnöki) órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap szervezése az iskola tanulóinak;
- Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - szakkörök (öko - szakkör),
 - játékos vetélkedők az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatban alsó tagozaton,
 - ökoiskolai tevékenység,
- Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele:
 - évente egy-egy alkalommal az 5-8. évfolyamon közösségi nevelés (osztályfőnöki) óra megtartása,
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése.

3.7. A TANÓRÁK EGÉSZSÉGNEVELÉSI TÉMAKÖREI

Tantárgy	Évfolyam	Témakör
Környezetismeret	3-4.	testünk, egészségünk az egészséges fejlődés feltételei testi egészség megőrzése egészséges táplálkozás
Természettudomány	5-6.	testünk, egészségünk az egészséges fejlődés feltételei testi egészség megőrzése egészséges táplálkozás
Biológia	7-8.	szűrővizsgálatok, védőoltás az orvosi ellátással kapcsolatos alapismeretek, alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek egészséges táplálkozás gyógyító szerek, idegrendszerre ható szerek
Fizika	7-8.	az elektromos áram hatása az élő szervezetre, veszélyek, érintésvédelmi ismeretek
Kémia	7-8.	veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban gyógyító szerek, idegrendszerre ható szerek
Közösségi nevelés	5-8.	drogprevenációs foglalkozások (külső előadók felkérésével), DADA program, alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek

3.7.1. DROGPREVENCIÓ

Az intézményi drogpreevenció elsődleges prevenció. Az illegális drogok fogyasztásának megelőzése nem különíthető el a legális drogok fogyasztásának prevenciójától, másrészt nem különíthető el az egészség általános és különösen nem az egészség mentális, pszichés hangsúlyú fejlesztésétől.

Az egészségfejlesztő, prevenciós programok tervezésénél számolni kell a droghasználat szempontjából fokozottan veszélyeztetett gyermek csoportokkal. Ezek a csoportok a következők:

- veszélyeztetett gyermekek,
- hátrányos helyzetű gyermekek,
- gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermekek
- érzelmileg elhanyagolt, önértékelési problémákkal küzdő, peremhelyzetben lévő gyerekek.

Előnyt élveznek a kiscsoportos, speciális, akár egyénre szabott foglalkozások.

A drogpreevenció céljai:

- A fiatalok számára ne legyen kulturálisan elfogadott a droghasználat.
- Az egészséges, drogmentes életstílus vonzóvá tétele.
- Csökkenteni a drogokat kipróbálók számát.

A PREVENCIÓ CSELEKVÉSI TERVE

- Intézményi egészségstratégia kialakítása, amely kiemelt módon kezeli az intézményi drogstratégiát.
- A DADA program megvalósítása az iskolában.
- A prevenció során megbeszéljük a gyerekekkel, hogy sétáink, utazásaink, kulturális programjaink során idegenektől semmit se fogadjanak el. A gyermekeknek elmagyarázzuk, hogy az idegen által felkínált tárgyat utasítsák el, és azonnal jelezzék az őket kísérő felnőtteknek.
- A 7-8. osztály tanulói meghatározott terv szerint vesznek részt prevenciós foglalkozásokon.
- Felmérések készítése 5–8. évfolyamon a tanulók drogfogyasztással kapcsolatos ismereteiről, véleményéről.

3.8. TANÓRÁKON KÍVÜLI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

A délelőtti-délutáni nevelési-oktatási formában és a napközi otthonban széles teret kap a szokások kialakítása, gyakoroltatása:

- személyi higiénia kialakítása
- helyes étkezési, táplálkozási szokások
- időjárásnak megfelelő öltözködés
- mozgás-pihenés-tanulás egyensúlya
- helyes napirend kialakítása
- környezetünk ápolása, szépítése

Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnapot szervezünk a-tanulók számára.

A mozgás-pihenés-tanulás egyensúlyát törekszünk teljesíteni az alsó tagozaton, az iskolaotthonos oktatás keretében, erdei iskolai programunkkal, melyet a szülők anyagi hozzájárulásával, fenntartói engedéllyel valósítunk meg.

3.8.1. ISKOLAGYÜMÖLCS-PROGRAM

Az egészséges táplálkozás fontos területe a mindennapi gyümölcsfogyasztás. Ennek szokássá tételében segít az iskolagyümölcs programban való részvétel lehetősége, mely szinte az egész tanév folyamán biztosítja a tanulók számára a megfelelő gyümölcs mennyiséget. A program nemcsak a gyakorlati, hanem az elméleti oktatásban is segítséget nyújt, melyek a különféle tanórák anyagában jelennek meg.

3.9. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI MUNKA EREDMÉNYESSÉGE

Az egészségnevelési munka hatékonysága, eredményessége nem mérhető azonnal és közvetlenül. A cél a megfelelő szokásrendszer kialakítása, amihez nagy türelemre, toleranciára és kitartásra van szükség.

Az egészségfejlesztés az alábbi részterületeken eredményezhet pozitív változást:

- az önismeret és önbizalom fejlődése
- a problémamegoldó képesség javulása
- a fizikai állóképesség javulása
- káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése
- érett, autonóm személyiségek kialakulása
- a bántalmazás és zaklatás elítélése és elutasítása
- a szociális és kulturális hátrányok csökkenése
- felelősségteljes és tudatos szexuális magatartás kialakulása

3.10. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK ISKOLAI TERVE

Az elsősegély-nyújtás szerepe a betegség, sérülés kimenetelét tekintve kulcsfontosságú. Ennek fejlesztése a már gyermekkorban elkezdett elsősegély-nyújtó foglalkozások apró lépéseiben rejlik, melyekkel megalapozhatjuk az elsősegély-nyújtás eredményességét.

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK TERÜLETEI

Területei	Baleset-megelőzés	Elsősegélynyújtás
Cél	A tanulók felkészítése a balesetekre, az előforduló veszélyekre saját maguk és társaik testi egészségének védelmében	Az elsősegélynyújtás jelentőségének hangsúlyozása. Az egészségkultúra növelése
Feladat	Figyelemfelhívás balesetveszélyes helyzetekre, közlekedési és baleset-megelőzési ismeretek nyújtása	Az elsősegély-nyújtási ismeretek átadása, az elsajátított ismeretek lehetőség szerinti gyakorlása
Tevékenységek	Előadások, tanácsadás. Oktatófilmek megtekintése, megbeszélése. Év elején balesetvédelmi oktatás, tűzriadó próba	Szakkör, versenyek, vetélkedők, előadás, projektnap, interaktív foglalkozások.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- tudják alkalmazni az alapvető elsősegély-nyújtási ismereteket,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőbe,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét az elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzéseken.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagához kapcsolódó ismeretek:

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
Biológia	rovarcsípések, légúti akadály, artériás- és ütőeres vérzés
Kémia	mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés
Fizika	égési sérülések, forrázás áram okozta sérülések mérgezések, vegyszer okozta sérülések
Testnevelés	magasból esés, csonttörések, vérzések
Informatika	áram okozta sérülések
Technika	ütések, szúrások áram okozta sérülések

- az 5. évfolyamon az közösségi nevelés (osztályfőnöki) órák tanórán feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretei:
 - teendők közlekedési baleset esetén,
 - segítségnyújtás baleseteknél,
 - a mentőszolgálat működése,
 - a mentők hívásának helyes módja
- a 6. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanórán feldolgozott elsősegélynyújtási elemi ismeretei:
 - ájult beteg ellátása,
 - sebellátás,
 - vérzéscsillapítás gyakorlata.
- 7-8. évfolyamon az közösségi nevelés (osztályfőnöki) órák tanórán feldolgozott elsősegélynyújtás legfontosabb szabályai:
 - vérzések felismerése, ellátása,
 - mozgásszervi sérülések ellátása,
 - az újraélesztés szabályai.

4. A KÖRNYEZETI NEVELÉS PROGRAMJA

4.1. A KÖRNYEZETI NEVELÉS FOGALMA

Az intézményi környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz:
 - a környezeti változások észlelésére;
 - összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
 - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére;
 - az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
 - a környezetünk érdekeit figyelembe vevő cselekvésre, a globális gondolkodásmódra, környezettudatos magatartásra.

4.2. HELYZETKÉP

Iskolánkat több mint száz éve alapították, tehát nagyon régóta oktatja, neveli Pestújhely gyermekeit. Az épület folyamatosan szépül, korszerűsödik. Mindig van azonban teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi élet.

A nevelőtestület minden tagja foglalkozik a környezeti nevelés kérdéseivel, feladataival csoportfoglalkozásokon, tanórákon és azokon kívül is. Az ezekhez szükséges módszerek átgondolása, tudatosítása állandó feladatunk. Rendszeresen részt veszünk a kerületi programokon.

4.3. A KÖRNYEZETI NEVELÉS CÉL-ÉS FELADATRENDSZERE

Olyan gyermekek nevelése, akik felnőttként elősegítik a fenntartható társadalom fejlődését.

Cél:

- a környezettudatos magatartás kialakítása a diákokban
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét tudatosítani, erősíteni.
- a sokféleség megőrzésére;
- rendszerszemléletre;
- hagyományok ápolására;
- az egészséges életmód (és testedzés) iránti igényük és az ehhez vezető utak, technikák, módszerek elsajátíttatása.

Közvetíteni szeretnénk:

- ökológiai kultúrát,
- társas kapcsolatok harmóniáját,
- a békés iskolai légkört,
- erkölcsi és életviteli szokásokat,
- korszerű környezet és természetvédelmi ismereteket,
- környezettudatosságot.

Fejleszteni kell a környezeti harmónia megteremtésének érdekében:

- az együttműködő készséget,
- problémamegoldó gondolkodást,
- az önálló ismeretszerzés módszereit,
- észlelési, megfigyelési képességeket és az ezen az úton szerzett ismeretek és tapasztalatok rendszerezését, feldolgozását,
- kreativitást,
- konfliktuskezelést,
- manuális képességeket,
- holisztikus szemlélet kialakítását.

4.4. A KÖRNYEZETI NEVELÉS SZÍNTEREI

4.4.1. PÉLDAMUTATÓ INTÉZMÉNYI KÖRNYEZET

- Termek, folyosók, udvar, növények rendezése;
- Anyag- és energiatakarékos, környezetbarát intézmény működtetése;
- A pedagógusok, dolgozók példamutatása;
- Szelektív hulladékgyűjtés;
- Rendszeres papírgyűjtési akció;
- Használt mobiltelefonok és elemek folyamatos gyűjtése.

4.4.2. KÖTELEZŐ TANÓRAI KERETBEN VÉGZETT KÖRNYEZETI NEVELÉS

Tantárgyakba beépített környezeti nevelés

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezeti nevelési vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát, hogyan dolgozzuk fel. A környezeti nevelésben kiemelt helyet kapnak a tanulók mindennapi életével kapcsolatos tevékenységek

A szemléltetés hagyományos, audiovizuális, és digitális lehetőségeit alkalmazzuk. Így a tanítás élményszerűbb lesz. Egyre jelentősebb szerepet kap az önálló ismeretszerzés.

4.4.3. TANÓRÁN KÍVÜLI, SZABADON VÁLASZTHATÓ LEHETŐSÉGEK

(alapítványi támogatással)

- Rendszeresen szervezünk múzeumi, kiállítási, állatkerti, színházi látogatásokat. Gyermekeinket előre felkészítjük, szempontokat adunk, a látottakat megbeszéljük.
- Diákjaink rendszeresen indulnak a kerületi, fővárosi, tematikus és környezetvédelmi, tantárgyi vetélkedőkön, pályázatokon.
- Az őszi Pestújhelyi Napokon szüreti népszokásokkal, népi kézművességgel ismerkednek.
- Hagyományos rendezvényeinken: Farsang, Pestújhelyi Palánta Pódium, Karácsony, Anyák napja rendszeresen bemutatkoznak a tanulók, osztályközösségek a szülőknek, Pestújhelynek.
- Januártól iskolába hívogatjuk az ovisokat különböző foglalkozások segítségével.
- Közös rendezvényeken veszünk részt a Pestújhelyi Pátria és egyéb civil szervezetekkel.
- Rendszeresen látogatjuk a kerületi művelődési intézményeket.
- Tanulóink több szakkör tevékenységében vehetnek részt.
- Továbbtanulást elősegítő programokon veszünk részt.
- A tanulási év lezárását követően az iskola – ha az iskola fenntartója, működtetője azzal egyetért, és az ahhoz szükséges feltételeket biztosítja – a tanulói részére pedagógiai program végrehajtásához nem kapcsolódó foglalkozásokat szervezhet, amelyeken a résztvevő a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő az iskola igazgatójához benyújtott kérelemben kezdeményezheti.

4.5. A KÖRNYEZETI NEVELÉS MÓDSZEREI

Olyan módszereket kell választanunk, amelyekkel céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Fontos az élményszerűség és a saját tapasztalatszerzés. Ezek:

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák,
- játékok,
- modellezés,
- terepgyakorlati módszerek,
- kreatív tevékenységek,
- művészi kifejezés,
- közösségépítés

4.6. A KÖRNYEZETI NEVELÉS ESZKÖZEI

Az alapvető oktatási eszközökkel, könyvekkel rendelkezik intézményünk. Korszerűsíteniünk kell digitális eszközeinket, számítógépes programjainkat, multimédiás anyagainkat.

4.7. RÉSZTVEVŐK – SZEMÉLYI ERŐFORRÁSOK

A környezeti nevelői munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az intézményi élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést tartson fent.

4.7.1. INTÉZMÉNYEN BELÜLI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Pedagógusok:

Minden pedagógus feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen. Fejlesszük a munkaközösségek közötti folyamatos együttműködést!

Gyermekek:

Minden gyermek feladata, hogy – életkorának megfelelően – aktívan részt vegyen környezetének kialakításában, szépítésében, megóvásában és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra.

Pedagógusok és gyermekek:

A gyermekek a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a pedagógusokkal való közös munka során, csoportfoglalkozásokon, tanórákon és azokon kívüli programokon sajátítják el. Közös munkájuk nélkülözhetetlen a példamutató iskolai környezet kialakításához, megóvásához.

Pedagógusok – szülők:

Nélkülözhetetlen a szülői ház és az intézmény harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amelyet az intézményünk közvetíteni kíván. Ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat otthon is alkalmazzák-e a tanulók. Másrészt egyes programjaink anyagi fedezetét a családok maguk biztosítják (SzMSz).

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak:

Az intézmény adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal, példamutatásukkal aktív részesei a környezeti nevelési programunknak.

4.7.2. INTÉZMÉNYEN KÍVÜLI EGYÜTTMŰKÖDÉS

- **Működtető/Fenntartó:** A működtető finanszírozza az iskola épületének felújítását, állagmegóvását, karbantartását, ezért a kölcsönös együttműködés a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos.
- **Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények:** Színesebbé, tartalmasabbá teheti munkánkat a különböző intézmények meglátogatása. Kiemelkedően fontosak a múzeumok, állatkert, nemzeti parkok stb. Ezeket a látogatásokat tanórákon előkészítjük.
- **Civil szervezetek:** A civil szervezetek szakmai ismeretekkel és programjaikkal segítik munkánkat. Rendezvényeinkre rendszeresen meghívjuk őket, illetve közösen szervezzük ezeket. (Pl. Pestújhelyi Pátria, Koma Bázis)
- **Hivatalos szervek:** A hivatalos szerveknek egyik feladata az ellenőrzés, megfelelően működik-e az intézmény környezetvédelmi, egészségügyi szempontból. Javaslataikra, észrevételeikre építeni kívánunk.

4.8. KOMMUNIKÁCIÓ

A környezeti nevelésben - jellegénél, összetettségénél fogva - nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai.

4.8.1. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI KOMMUNIKÁCIÓ

- KRÉTA, e-mail,
- iskola honlapja,
- faliújság:
 - aulában (Nagy jelentősége, hogy ez fogadja a belépőket, idegeneket.)
 - osztályokban
- eseménynaptár,
- iskolagyűlések.

4.8.2. AZ INTÉZMÉNYEN KÍVÜLI KOMMUNIKÁCIÓ

- KRÉTA, e-mail,
- iskola honlapja,
- rendezvényekhez kapcsolódó alkalmi kiadványok;
- Suli-szalón kiállításai;
- kerületi kiadványokban, tévében, újságokban tájékoztatjuk környezetünket intézményünk életéről.

4.9. ÖKOISKOLAI TEVÉKENYSÉG

A fenntartható nevelés-oktatás feladata, hogy speciális eszközeivel segítsen kialakítani egy olyan etikai, érték- és cselekvési rendszert, amely figyelmet fordít a természet értékeire és a természeti erőforrások megfelelő felhasználására és kezelésére. A fenntarthatóság fogalmát már gyermekkorban meg kell ismertetni, hogy minél jobban beépüljön a mindennapi gondolkodásba. A fenntarthatóság egész életen át tartó tanulása családi és helyi közösségi szinten attól függ, mennyire ismerik a problémát a felnőttek, és hogyan adják át gyermekeiknek a tudásukat.

Iskolánk 2016. decemberében elnyerte az Örökös Ökoiskola címet, ennek a címnek megfelelően olyan tevékenységformákat igyekszünk kialakítani, amelyek legnagyobb mértékig megpróbálják tiszteletben tartani az élővilág érdekeit, minél kisebb károsodást okozzanak az ökoszisztémának.

Az emberiség jelenlegi legnagyobb kihívása a környezeti válság. A környezettudatosabb életvitel kialakítása a válsággal való megküzdés egyik fő eszköze. Ehhez a célkitűzéshez igyekszünk hozzájárulni munkánk során azzal, hogy a jövő generáció nevelésével környezettudatosan cselekvő állampolgárokat nevelünk.

Nem csak a tanításban érvényesítjük a környezeti nevelést, a fenntarthatóság pedagógiájának elveit, hanem az iskolai élet minden területén.

Az iskolai munkához több szálon kapcsolódik a helyi közösség. A helyi környezeti értékek és gondok részét képezik az iskola pedagógiai munkájának, a helyi pedagógiai programba beágyazottan.

Ökoiskolánk megújulását, korszerűsítését három területen alakítjuk.

Pedagógiai szinten:

- a komplex, valós élethez közel álló szituációkat előnybe részesítjük az előre megtervezett, irányított, tanulási formákkal szemben,
- komplex ismereteket nyújtunk hagyatkozva a tantárgyközi átjárhatóságra,
- a passzív szabály és tudáselsajátítás helyett az aktív, a helyi környezetet felhasználó, a helyi környezetért való cselekvés közben történő tudásszerzésre helyezük a hangsúlyt

A társas kapcsolatok szintjén:

- törekszünk arra, hogy az egész iskolára jellemző legyen a csapatmunka.
- a diákok felelős részvételével alakítjuk a társas élet szabályait.
- az iskola külső kapcsolatai a kölcsönösség elve alapján alakuljanak;
- pedagógus személyes példamutatása

A technikai/gazdasági szinten:

- takarékosan bánjunk az energiaforrásokkal,
- csökkentjük a hulladékok mennyiségét,
- az iskola külső, belső környezetét esztétikusan alakítsuk ki,
- egészséges környezetet teremtünk.

Rendszeres, minden évben visszatérő programjaink:

- Őszi akadályverseny
- Pestújhelyi Ősz rendezvényei

- „Erdei iskola” programok az ország különböző tájain
- Gyermeknap – környezetvédelmi vetélkedő
- Folyamatos papírgyűjtés, használt elem és mobiltelefon gyűjtés,
- Rendszeres, aktív kapcsolat egy állatmenhellyel
- Szemétszedési akciók,
- Világ legnagyobb tanórája
- Fenntarthatósági témahét
- Kutya asszisztált foglalkozások, heti rendszerességgel
- Öko-teázó

Versenyek, vetélkedők:

- Részvétel a „Föld napja” környezetvédelmi vetélkedőn
- Részvétel katasztrófavédelmi vetélkedőn
- Részvétel a kerületi versenyeken

Ökoiskolai munkacsoport működésével szeretnénk fejleszteni a fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos környezetvédelmi tevékenységünket és a gyermekek körében végzett környezet-tudatos munkánkat.

Minden évben elkészítjük az Ökoiskolai munkatervet, amely az éves munkaterv részét képezi. Ez hónapokra lebontva tartalmazza az ökoiskolai programokat megjelölve a résztvevőket és a program szervezőit, felelőseit.

5. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAI

Az intézmény elsődleges célja, hogy az osztályközösségeket egységgé formálja, elfogadtassa a másságot, kialakítsa a közösség helyes érték- és normarendszerét. Kiemelkedő fontosságúnak tartjuk a pedagógusok személyes hatását, személyiségük közvetlen befolyását. Intézményünk olyan értékeket és követelményeket közvetít, melyek beépíthetők a társadalmi gyakorlatba.

5.1. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATAINK A NEVELŐMUNKÁBAN

Ki kell alakítani gyermekeinkben:

- egy demokratikusan működő közösség iránti igényt
- embertársaik iránti empátiát, toleranciát, segítőkész, el-és befogadó közösségi magatartást, bántalmazás elutasítását
- asszertív kommunikációt, konfliktus kezelési technikák elsajátítását
- a közösségen belül felmerülő problémák megoldásának képességét
- érzelmek nonverbális, társadalmilag elfogadott kommunikációját, kontrollált jelzéseit

A fentiek elsajátításának feltétele:

- szimmetrikus társas kapcsolatok a közösségen belül
- problémaérzékenység
- segítőkészség

5.2. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FŐBB TERÜLETEI:

1. Kortársi (másodlagos) szocializáció
2. A közösség érték- és normarendszer- bázisának felépítése, megerősítése

5.2.1. KORTÁRSI (MÁSODLAGOS) SZOCIALIZÁCIÓ

Gyermekeink önérvényesítési szükségleteinek kiéléséhez teremt szociális közeget a közösség, mely referencia-csoporttá válik. A gyermek versenyez az irányítás, a hatáskör, az elismerés, a tekintély, a jelentőség, a társak vonzalmának megszerzéséért. A verseny kimenetelét jelentősen befolyásolja a gyermekek közötti kapcsolat, az együttműködés képességének kialakulása. Felismeri, hogy véleményével, egyéniségével hat a gyermekközösségre. A belsőkontroll-attitűd kialakítására a megfelelően irányított közösség kedvező feltételeket nyújt. Ezért a megfelelő hangnem, kulturált beszédmodor elengedhetetlen követelmény gyermekeinkkel szemben a közösségfejlesztés érdekében, valamint a nyugodt, higgadt, a másik fél személyiségét, érdekeit tiszteletben tartó fellépés konfliktushelyzetekben is.

A fentiek elsajátítása folyamatosan történik, azaz nemcsak a különböző rendezvényeken, kirándulásokon, színház- illetve múzeumlátogatásokon, hanem a mindennapokban is. Ezért fontos az osztályközösség közös életének szokás- és szabályrendszerének megszervezése.

A közösségi nevelés, szocializáció átszövi az iskolai élet egészét. A gyermekek számára a társadalmi létezés tere kitér, kötődései gyarapodnak, tapasztalatai, ismeretei gazdagodnak, újfajta élményekben részesül, személyisége sok irányban megnyilvánul és fejlődik.

A jó közösséget egyéniségek alkotják, akik egyéni vágyaikat a közösség érdekeinek alá tudják rendelni. A közösségfejlesztés kiváló szervezeti formái az iskolában az osztályközösségen kívül az -egésznapos nevelési-oktatási forma.

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) szeptember 1-jétől hatályos 27.§ (2) bekezdése szerint az általános iskolában 16 óráig foglalkozásokat kell tartani. Ugyanezen törvény 46.§ (1) bekezdés a) pont szerint a tanulóknak kötelessége a 16 óráig szervezett egyéb foglalkozásokon részt venni. Ezek a szabályok minden évfolyamra vonatkoznak. (1-8.)

Iskolánkban az 1-4 évfolyam továbbra is egész napos rendszerben működik, a délutáni tanórákról való távolmaradás nem lehetséges.

5-8. évfolyamon a törvény előírásainak megfelelően szervezzük meg a tanórák utáni 16 óráig tartó foglalkozásokat (napközi, tanulószoba, szakkörök, korrepetálások stb.)

Az Nkt. 55.§ (1) bekezdése szerint a szülő kérésére az igazgató adhat felmentést ezen foglalkozások alól.

5.2.1.1. AZ EGÉSZ NAPOS OKTATÁS TERÜLETEI ALSÓ TAGOZATON

Az 1–4. évfolyamon délelőtti, ill. délutáni tanórákkal, két pedagógus irányításával működik. A tanulók – a csoportbontásos tanítási órák kivételével – a tanórák többségét az órarend szerint együtt töltik.

Az egésznapos nevelési-oktatási forma fejlesztésének kiemelendő területei:

- **Önálló feladatkészítés:** az önálló tanulás kerül a tevékenységi rendszer középpontjába.
- **Szabadfoglalkozás:** a tanulás mellett nagymértékben hozzájárulnak a tanulók érdeklődésének alakításához. Itt előtérbe kerül a játékszeret.

Feladatok:

- Alakuljon ki az osztályon belüli sokoldalú tevékenységi rendszer a mindennapi élet megszervezéséhez.
- Alakuljon ki első osztály végére a felelősök rendszere, 2. évfolyamon pedig a felelős munka egyes elemeinek önálló végzése – mindez folyamatos ellenőrzés mellett történjen.
- Alakuljanak ki az együttélés, együttműködés elemei, szokásai, váljon az együvé tartozás élménye meghatározóvá.

Fejlesztési feladatok 4. évfolyamon:

- Növekedjen az összetartás érzése, erősödjenek a baráti kapcsolatok. Az osztályrendezvények a pedagógusok vezetésével, irányításával zökkenőmentesen működjenek.
- Az egyén felelőssége mellett növeljük a közösség felelősségét is. Készülünk a felső tagozatba lépés átmeneti feladataira.

5.2.1.2. AZ EGÉSZ NAPOS OKTATÁS TERÜLETEI FELSŐ TAGOZATON

A délutáni oktatás során a fő feladat a házi feladatok elkészítése, a másnapi tanítási órákra való felkészülés.

A szabadidős foglalkozásokon előre megtervezett tevékenységek dominálnak, melyek mozgósítják az alkotás vágyát, a kreativitást, a gondolkodást, a szabályokhoz való alkalmazkodást fejlesztik, azaz változatos elfoglaltságot nyújtanak.

5. évfolyamon napközi otthonos, 6-8. évfolyamon tanulószobai foglalkozásokat tartunk.

Fő feladataink:

- A kompetencia alapú oktatás során megváltozott a pedagógus szerepe, a hagyományos tanári szerepek helyett egyre inkább segítőként van jelen a tanár. Feladata, hogy a tanuláshoz kiegyensúlyozott, nyugodt feltételeket alakítson ki, alkalmazza a differenciálás elvét, elősegítse a tanulók motiváltságát.
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák folyamatos fejlesztése.
- A kommunikációs kompetenciák, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság fejlesztése.
- A szociális és érzelmi kompetenciák gazdagítása.
- A problémamegoldás és a matematikai gondolkodási kompetenciák fejlesztése.

5.2.1.3. ISKOLAI SZAKKÖRÖK:

A szakköröket a pedagógusok szervezik tanulóink önkéntes jelentkezésének alapján.

Az aktuális szakköri kínálatot a mindenkori éves munkaterv tartalmazza. Az iskola nagy hangsúlyt fektet az informatika oktatására, ezért szakköri formában is biztosítja a gyerekek tudásának bővítését. Az informatika szakkör segítségével felső tagozaton minden évfolyamon egy-egy ECDL vizsga modulra készülhetnek fel azok a gyerekek, akik szeretnék megszerezni az ECDL Base alap vizsgakártyát.

5.2.2. A KÖZÖSSÉG ÉRTÉK- ÉS NORMARENDSZER BÁZISÁNAK FELÉPÍTÉSE ÉS MEGERŐSÍTÉSE

A magatartás- és viselkedéskultúra személyiségjegyeinek gazdagítása

Az intelligens, kulturált magatartás elsajátítására és kialakítására számos alkalom kínálkozik a rendezvényeken, közös színházlátogatások alkalmával, kirándulásokon, erdei iskolában.

Elengedhetetlen követelmény a közösségfejlesztés érdekében a megfelelő hangnem, kulturált beszédmodor, tisztelettudó magatartás:

- Intézményen belül egymással, pedagógusokkal, az intézmény minden dolgozójával, valamint vendégeinkkel.
- Az iskolán kívül, azzal, hogy a gyermekek viselkedésükkel, megnyilvánulásaikkal járuljanak hozzá az intézmény jó hírnevéhez.

A MÁSSÁG ELFOGADÁSA ÉS TISZTELETBEN TARTÁSA

Gyermekeinkben ki kell alakítani az elfogadó és segítőkész magatartást a sérült és/vagy fogyatékkal élő embertársaikkal szemben. Más emberek világnézetét, vallását, etnikai vagy szexuális hovatartozását tiszteletben kell tartaniuk. Be kell fogadniuk ezeket a gyermekeket is, nyújtsanak segítséget beilleszkedésükhöz, egyenrangú társaknak tekintsék őket, ismerjék fel értékeiket. Ezt a célt szolgálja a Sokszínűség Hete programsorozatban való részvétel.

A BÉKÉS ISKOLÁK PROGRAM

A Békés Iskolák program Stuart W. Twemlow (pszichiáter) és Frank C. Sacco (pszichológus, gyermekjogi szakértő) munkáin alapuló módszer az iskolai erőszak megelőzésére és kezelésére. Magyarországon Horgász Csaba (pszichológus) ismertette 2006-ban. Az iskolai konfliktusok békés rendezésének elsajátítására és az iskolai agresszió megelőzésére jelent megoldást ez a program. A szemlélet lényege, hogy az iskolában megjelenő agresszív megnyilvánulások és bántalmazások megértése és megértetése során, az egész iskolai közösség légköréből indulunk ki, és azt nem az egyének, hanem a teljes rendszer szintjén értelmezzük.

A Békés Iskolák programmal a közösség szemléletét, annak passzivitását igyekszünk megváltoztatni, támogató odafordulássá alakítani. A megvalósítás a teljes iskolai közösség bevonásával valósulhat csak meg: a pedagógusok, diákok, szülők, segítő személyzetet, külső szakemberek részvételével. A Békés Iskolák program kompatibilis a többi anti-bullying (erőszakoskodó, megfélemlítő) programmal, képes azokat integrálni.

Feltett szándékunk, hogy iskolánkat olyan helyé tegyük, ahol a konfliktusokat békés úton rendezik, ahol az emberek képesek odafigyelni egymásra és szolidárisak egymás iránt, ahol a tanulók és tanárok biztonságban érezhetik magukat.

A program iskolai megvalósulását az iskolai Békítő Team segíti és koordinálja.

6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATA

„A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermek, tanuló nevelése, oktatása; a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű gyermek esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.” (Nkt. 62.§ (1))

6.1 A PEDAGÓGUS INTÉZMÉNYI FELADATAI

- A pedagógus munkáját a pedagógiai program szem előtt tartásával, de a célok megvalósítását eredményesen szolgáló széleskörű módszertani szabadsággal végezze;
- a helyi tanterv alapján, munkaközössége véleményének kikérésével válassza meg az alkalmazott tankönyveket, taneszközöket;
- a tanórák, foglalkozások szakszerű, élményszerű megtartásával, az ismeretek tárgyilagos és többoldalú közvetítésével igyekezzen teljesíteni a tantervi követelményeket;
- egyénileg foglalkozzon a különleges bánásmódot igénylő gyerekekkel (differenciált órávezetés, korrepetálás), segítse elő a hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását, ismerje fel és segítse a tehetségek kibontakozását (versenyekre való felkészítés);
- segítse a tanulók erkölcsi fejlődését az intézményi élet valamennyi területén, ismertesse meg tanítványaival a közösségi együttműködés színtereit, szabályait, törekedjen azok elsajátíttatására, betarttatására;
- tanítványait egymás tiszteletére, elfogadására, hazaszeretetre, a környezet és természet védelmére, egészséges életmódra nevelje.

- rendszeresen tájékoztassa a szülőt (gondviselőt) a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, szorgalmáról, az esetleges problémákról, a házirendben meghatározottak szerint;
- tisztelje a tanulók személyiségét, legjobb tudása szerint segítse és irányítsa munkájukat;
- segítse tanítványai pályaválasztását: a munkavállalói, innovációs vállalkozói kompetenciák fejlesztésével, pályaaorientációs nap szervezésével (programon való részvétel);
- egységes pedagógiai elvek alapján vállaljon részt az iskolai közösségek munkájában;
- aktívan működjön közre a közös vállalások teljesítésében;
- saját maga folyamatos képzésével, a kötelező pedagógus továbbképzéseken való részvételével bővítse, újítsa meg ismereteit, alkalmazza ezeket a mindennapi munkája során;
- a munkájával kapcsolatos ügyviteli, adminisztratív munkát pontosan, határidőre, maradéktalanul végezze el;
- megjelenésével, beszédével, viselkedésével mindig a helyes értékrendet közvetítse a tanulók és a szülők felé.

A pedagógusok feladatainak részletes ismertetését az SzMSz mellékleteként a munkaköri leírások tartalmazzák.

6.2 AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA

Az osztályfőnök olyan pedagógiai kompetenciával rendelkező szakember, akinek erkölcsi és jogi felelősséget kell vállalnia valamennyi rábízott tanulóért és az érdekükben kifejtett pedagógiai munkáért úgy, hogy a tanuló egyéni fejlődési, tanulási tempójához igazítja fejlesztő munkáját.

Feladatai:

- az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve mindennemű, a tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó felvilágosítást és segítséget megad tanulóinak illetve azok törvényes képviselőinek;
- nevelő munkájához tanmenetet készít;
- koordinálja és segíti az osztályában tanító pedagógusok munkáját, látogathatja óráikat;
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn a tanítványaival foglalkozó pedagógusokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel, valamint az osztály szülői szervezetével;
- törekszik a család és az iskola nevelő munkájának összehangolására, ennek érdekében szülői értekezletet, fogadóórát tart, indokolt esetben családlátogatásra megy;
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály magatartását;
- a nevelőtestület véleményének figyelembevételével havonta minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát;
- megszervezi és vezeti az osztálykirándulásokat, erdei iskola programokat, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;
- összegzi a tanulók mulasztását, lépéseket tesz az esetleges igazolatlan mulasztások megelőzésére a házirend előírásai alapján;
- ügyel az osztály termének rendjére, megfelelő állapotának megőrzésére.

Az osztályfőnök feladatainak részletes ismertetését az SzMSz mellékleteként a munkaköri leírás tartalmazza.

7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

“A legnagyobb egyenlőtlenség nem egyforma embereket egyformán kezelni.”

/ Thomas Jefferson /

7.1. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Szent-Györgyi Albert is irányít mutat a tehetségek kibontakoztatásához:

“Táplálni kell őt könyvekkel, külön feladatokkal, gyakorlatoztatni kell az agyát, hogy tudjon futni, de nem szabad belőle extra valakit csinálni, mert ez elrontja. És vigyázni kell nagyon, hogy el ne nyomjuk! Van egy téveszme, hogy lángelmét nem lehet elnyomni, az utat tör magának. Csudát tör utat! Nincs könnyebb dolog, mint egy lángelmét elnyomni, mert nagyon érzékeny. Azt úgy el lehet fűjni és taposni mintha ott se lett volna.”

7.1.1. IRÁNYELVEINK A TEHETSÉGGONDOZÁSBAN

Pedagógiai programunk összeállításánál az Európai Tanács ajánlása irányadó számunkra.

- A művelődés alapvető emberi jog, és amennyire lehet, azt egyénre szabva kell biztosítani.
- Az oktatási rendszereket úgy kell felállítani, hogy azok megfelelő képzést biztosítsanak a gyermekek többségének, ugyanakkor mindig lesznek olyan gyerekek, akiknek speciális felkészítésre van szükségük. A kivételesen tehetséges gyermekek képezik ezek egyik csoportját.
- Megfelelő oktatási feltételek biztosítása a gyerekek tehetségének kibontakozásához.

7.1.2. A TEHETSÉGGONDOZÁS INTÉZMÉNYÜNKBEN

Feladataink:

- tehetséges gyermekek felkutatása
- a fejlődéshez az ideális feltételek megteremtése
- reális önértékelés
- a tanulók önművelődésének, önképzési lehetőségeinek megszervezése
- igény kialakítása a szabadidő kulturált eltöltésére

Tevékenységeink:

- tanítók, szaktanárok, osztályfőnökök, napközi otthonos nevelők jelzései
- a gyermekek felkészítése tanulmányi és egyéb versenyekre
- szakkörök,
- folyóiratokban, interneten megjelenő tanulmányi, művészeti pályázatok figyelemmel kísérése, ezen pályázatok elkészítése egyénileg és csoportosan
- a tanulók motiválása és felkészítése pályázatokon, versenyeken való részvételre
- szakkönyvek biztosítása (könyvtárhasználat)
- internet hozzáférés
- hang- és videó anyagok
- intézményen kívüli kulturális programok szervezése
- a tehetséges gyerekek számára indított programok keresése, és a hozzájárás lehetőségének a biztosítása
- ösztöndíj lehetőségek felkutatása a tehetséges tanulók részére

A diákok alkotásait kiállítás formájában mutatjuk be az érdeklődőknek.

Intézményünk fontos feladatnak tartja a tehetség mielőbbi felismerését.

Kisiskolásaink érdeklődési körüknek megfelelő tevékenységet választhatnak, így biztosítjuk számukra a gyorsabb haladáshoz, az intenzívebb fejlődéshez szükséges többletsegítséget.

Tehetséges gyermekeink egyéb megnyilvánulási lehetőségei:

A hagyományokhoz híven mind a sport, mind a kulturális, művészeti és tanulmányi versenyekre fokozott figyelemmel készítjük fel tanulóinkat A gyerekek képességeinek megfelelő versenyeket

folyamatosan figyelemmel kísérjük, azokat igyekszünk felkutatni, és tanulóinkat azokra felkészíteni. Lehetőséget adunk számukra az intézményi rendezvényeken, megemlékezéseken, műsorokon való szereplésre.

7.2. TANULÁSI KUDARCOKNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSA

A tanulási kudarcoknak kitett tanulók jelentős része szociális és műveltségi hátrányokkal érkezik az iskolába. Környezeti ártalmak, nevelési hibák, rossz szocializálódás nehezíti beilleszkedésüket. Tanulási teljesítményük nem éri el a képességeiknek megfelelő szintet. A sikeres oktató-nevelő munka érdekében rendezni kell érzelmi problémáikat és segíteni beilleszkedésüket.

7.2.1. A HIÁNYOK FELTÉRKEPEZÉSE

A tanulási kudarc későbbi elkerülésének előfeltétele, hogy időben felderítsük a tanulási és magatartási zavarok okait a megfelelő szűrővizsgálatok elvégzésével, szakemberek bevonásával, majd az eredmények függvényében biztosítsuk a folyamatos fejlesztést, korrigálást.

Már kisiskolás korban felmerülhet tanulási és magatartási zavarok gyanúja, melyeknek felismerését speciálisan erre a korosztályra kifejlesztett vizsgálati technikákkal, szűrésekkel mérünk (DIFFER vizsgálat). Ha gyanúnk beigazolódik, szakemberek segítségét kérjük (Pedagógiai Szakszolgálat, szakértői bizottságok, speciális intézmények). A szakvizsgálati eredmények tükrében a szakmai szolgáltató szakemberei és a fejlesztőpedagógus megkezdhetik az egyéni fejlesztést.

7.2.2. FELADATAINK A FELZÁRKÓZTATÁS SORÁN

Feladatunknak tartjuk, hogy olyan értékeket, modelleket közvetítsünk tanulóink felé, melyek elsajátítása lehetővé teszi számukra, hogy a későbbiekben társadalmilag értékes, ugyanakkor egyénileg is hasznos és eredményes magatartás- és tevékenységformákat sajátítsanak el, konstruktív életvezetési modellt kövessenek.

Ennek érdekében a lehetőségekhez mérten csökkentenünk kell az otthonról hozott műveltségi, kulturális, szocializációs és érzelmi hátrányokat. A tanulást, az ismeretszerzést, a tudást önmagában is értékes, a tanulók számára vonzó céllá kell tenni.

A társadalomban betöltött sikeres szerepek feltétele ma már az egész életen át tartó tanulás, ismeretszerzés. Ezért alapvetően fontosnak tartjuk a tanulás korai megszerettetését, az új ismeretek megszerzésére törekvés igényének felkeltését, a megfelelő tanulási stratégiák elsajátíttatását.

7.2.3. A FEJLESZTENI KÍVÁNT TERÜLETEK ÉS EZEK ELJÁRÁSAI

Fontosnak tartjuk a pontos, helyes, az adott szakterületnek megfelelő nyelvhasználatot, vagyis az írás, olvasás részképességek fejlesztését, a szövegértést, a szókinccs bővítését. Sajnos nagyon sok gyereknek már az iskolába lépés pillanatában szinte behozhatatlannak tűnő hátrányai vannak, szegényes szókinccse, életkorának nem megfelelő beszéd- és kifejezőkészsége miatt. A fejlesztésben elsősorban szakemberek segítségére van szükség, fejlesztő pedagógus, logopédus folyamatos munkájára. Ennek a területnek a fejlesztése elsősorban az 1–4. évfolyamra tevődik.

Az 5–8. évfolyam feladata már az egyes szaktárgyak, szaknyelvek megfelelő elsajátíttatása, helyes használata, egyénre szabott tanulási módszerek átadása.

A hatékony tanulás érdekében mindenképpen fejleszteni kell a tanulók koncentrációképességét, önfegyelmét, kitartását.

A különböző részképességek fejlesztésének lehetőségei függenek a tanuló adottságaitól, a szaktárgytól és a tanártól. Mindenképpen fontos, hogy minden gyerek sikerélményhez jusson a tanulás során, ami fokozza motivációját. Ezért törekednünk kell, hogy a legkisebb eredményt is jutalmazzuk

A kiscsoportos, differenciált oktatás. Kiemelkedő jelentőségű az egyéni foglalkozás, az elfogadó szereteten alapuló személyes kapcsolat tanár és diák között.

7.2.4. CÉLKITŰZÉSEINK A FELZÁRKÓZTATÁS SORÁN

Célunk, hogy a hátrányokkal, tanulási nehézségekkel hozzánk kerülő gyerekek lemaradását a lehetőségekhez mérten pótoljuk, felzárkóztassuk őket. Elsődleges célunk, hogy a tananyagot olyan szinten sajátíttassuk el minden tanulóval, hogy a minimális követelményszintnek megfelelő tudással rendelkezzen.

Napjainkban felértékelődött a formális, informális kultúra – és a tudásközvetítő rendszerek, intézmények, szervezetek szerepe, ezért az iskolai képzéstől nem várható el, hogy befejezett, lezárt tudást nyújtson, hanem a kulcskompetenciák, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kialakítása válik alapvető jelentőségűvé.

A tanításnak sem az ismeretszerzésre kell elsősorban irányulnia, hanem azoknak a képességeknek és készségeknek a fejlesztésére, amelyek lehetővé teszik az ismeretek segítségével és önállóan történő elsajátítását és alkalmazását. A tanítás-tanulás folyamata a pedagógus és tanuló együttes munkája, olyan cselekvések sorozata, amelyek során a diák alkalmassá válik az önálló tanulásra. Ehhez azonban elengedhetetlen a tanulók aktív részvétele a tanulás folyamatában.

Az iskola feladata segíteni az esélyegyenlőség megvalósulását, amelynek feltétele a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, és célja a személyiség harmonikus fejlődése.

7.3. BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A magatartás a személyiség lényegének egyik legfontosabb kifejezője, fejlesztésében nagyon fontos annak elérése, hogy a gyermekek képesek legyenek minden helyzetben az erkölcsi követelményeknek megfelelő magatartást tanúsítani.

Iskolába kerülésnél alapvető szempont, hogy szociálisan és értelmi fejlettségüket tekintve problémamentesen (iskolaéretten) kezdjék meg tanulmányaikat, elkerülve így a kezdeti kudarccokat.

A beilleszkedést megkönnyíti, ha barátságos, nyugodt, elfogadó, előítéletektől mentes környezetet teremtünk. Ismernünk kell a gyermekek szociális háttérét, annak hiányosságait, kompenzálásának lehetőségeit. A nevelés folyamán figyelmet kell fordítani a gyermekek viselkedése, magatartása mögött meghúzódó motiváció, érzelmi probléma megismerésére, az elsődleges szocializáció hibáira.

Az idejekorán felismert és helyesen értelmezett magatartászavar kezelésével elkerülhető a gyermekek kudarcélményeinek halmozódása, ami a beilleszkedési problémák állandósulását, tanulási zavart, osztályisméltést, túlkorosságot eredményezhet. A másodlagosan is rosszul szocializálódott, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében növekszik a valószínűsége, hogy deviáns magatartás felé sodródik.

Célunk az intézményi szocializáció folyamatának elősegítése.

Ezen belül:

- életkori sajátosságokhoz igazított követelmények, normák, szabályok kialakítása;
- helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása;
- a gyermekek személyiségének, értékes adottságainak, kreativitásának fejlesztése;
- az érzelem, értelem és cselekvés összefüggésének tudatosítása;
- pozitív kortársi kapcsolatok erősítése;
- a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtása;

- olyan tevékenységek, szabadidős programok kialakítása, amelyek sikerélményhez juttatják a gyermekeket.

Mivel a nehezen nevelhetőséget kiváltó okok nagyon sokfélék, több személy és intézmény összehangolt együttműködésére van szükség.

Prevenció

- A szülők és tanítók kölcsönös bizalmon alapuló együttműködése.
- Szoros kapcsolattartás a gyermekvédelemmel, családsegítő szolgálattal.

Korrekción

- A már kialakult, iskolában még orvosolható probléma esetén csak a szülők és a pedagógusok őszinte, rendszeres kapcsolattartásával, az egyénre kidolgozott korrekciós tervvel érhető el a személyiség pozitív befolyásolása.
- Amennyiben a magatartási zavar túllépné az intézményi nevelés lehetőségének határát, elengedhetetlen a megfelelő szakemberhez és intézménybe irányítás.

7.4. AZ SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK EGYÉNRE SZABOTT NEVELÉSE-OKTATÁSA

Iskolánkban sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált iskolai nevelése-oktatása is történik. Az integrált nevelésben ellátható az sajátos nevelési igényű tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság erre vonatkozó szakvéleményével rendelkezik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának, fejlesztésének megvalósítása iskolánkban:

- sajátos nevelési igényű tanulók rendszeres fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményében meghatározott óraszámokban és fejlesztési területeken (gyógypedagógusok, logopédus, mozgásterapeuta).
- sajátos nevelési igényű gyermekek számára egyéni fejlesztési terv készítése.
- A gyermekek fejlettségi szintjének felmérése, a fejlesztési terv aktualizálása.
- Intézményen belül szakmai segítségnyújtás.
- Napi kapcsolattartás az osztályfőnökökkel.
- Nevelőtestület tájékoztatása a törvényi változásokról.
- Kapcsolattartás a szakértői bizottságokkal,
- Kapcsolattartás a szülőkkel.
- Kapcsolattartás az utazó gyógypedagógusokkal, külső szakemberekkel.

Az sajátos nevelési igényű gyerekekkel kapcsolatos fejlesztési feladatok megoldásához a fenntartó logopédust, iskolapszichológust, az önkormányzat iskolai szociális segítőjét, iskolánk gyógypedagógust biztosít.

A szakemberek útmutatása alapján a pedagógusok minden nevelési év elején egyéni fejlesztési tervet készítenek. Az egyéni fejlesztési tervekben a gyermekek egyéni fejlődéséhez igazodva, fejlődési ütemüket szem előtt tartva épülnek egymásra a feladatok, amelyek teljesülésével jól nyomon követhető fejlődésük. A helyi tantervünk tartalmazza a fogyatékos típusához és fokához igazodó fejlesztő programot. A fejlesztő program a szakértői bizottság szakvéleményében meghatározott fejlesztési területeken, a külső és belső partnerekkel egyeztetve történik, ha szükséges tanév közbeni változtatásokkal, kiegészítésekkel módosítva. A szakértői vélemény alapján lehetséges a számonkérés módjának változtatása (írásbeli helyett szóbeli felelet vagy fordítva), többletidő használata, segédeszköz használata, egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek értékelése alóli mentesítés.

7.5. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

7.5.1. HELYZETFELTÁRÁS

Az iskola nem csak a gyermekek értelmi fejlődéséért tartozik felelősséggel. Minden lehetséges eszközt igénybe kell vennünk, annak érdekében is, hogy a tanulók hozzájussanak azokhoz a feltételekhez, amelyek az eredményes iskolai tanulmányokhoz szükségesek.

A gyermekek szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése a gyermekvédelmi koordinátor, az osztályfőnökök és a pedagógusok együttműködésével történik. Fontos a folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a szülőkkel pl. családlátogatás szervezése.

7.5.2. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉNEK MÓDJAI ÉS LEHETŐSÉGEI

- a hátrányok enyhítésére minden pedagógus javaslatot tehet,
- a segítő tevékenység a gyermekvédelmi koordinátor és az iskolai szociális segítő feladata,
- lehetőségek keresése, az önkormányzatok és alapítványok segítségével a problémák megoldására

7.6. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM

7.5.6.1. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM CÉLJA ÉS FELADATA

Ha a gyermek-és ifjúságvédelmet a legtágabb értelemben fogjuk fel, akkor e feladatoknak ki kell terjedniük a tanuló fejlődésével összefüggő valamennyi kérdésre. Figyelemmel kell kísérni minden olyan körülményt, amelyből arra lehet következtetni, hogy a tanuló fejlődését nehezíti.

A gyermek személyiségében bekövetkezett negatív változások többértű okokra vezethetők vissza, megszüntetésük csak komplex munka eredménye lehet. Ritkán vezet sikerre, ha csak a gyerekkel vagy csak a környezetével foglalkozik az intézmény. Általában négy irányban kell hatni egyidejűleg:

- a gyerekre
- a gyerek kortársi közösségére
- a családra
- a család környezetére

Célunk, hogy megelőzzük, vagy enyhítsük azokat a gyermekekre ható káros tényezőket, amelyek egészséges személyiségfejlődésüket zavarják, vagy meggátolják. Segítsük azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermekek képességeinek kibontakoztatásához és kifejléséhez.

A gyermekvédelem kiemelten a gyermekvédelmi koordinátor, illetve az osztályfőnökök feladata, de a nevelőtestület valamennyi tagjának részt kell venni e tevékenységben. Igénybe vesszük az iskolai szociális segítő munkáját.

A gyermekvédelmi koordinátor feladata az adott területen létező közösségi erőforrások és elérhető szociális szolgáltatások feltérképezése, azonosítása. Ezek az erőforrások sok család számára ismeretlenek, ezért közvetítő képviselőre van szükség a szociális segítő szakma közreműködésével. Egyes családok részéről speciális szükségletek jelentkezhetnek: életkörülményeik, szerepük, életkoruk vagy egyéb problémáik miatt. Ezekben az esetekben a szülőknek legyen tudomásuk arról, hogy a gyermekvédelmi koordinátor, az osztályfőnökök ismerik gondjaikat, készek arra, hogy közösen megvitassák, hogy mit is lehet és kell tenni közösen a nehézségek, feszültségek elhárítása

érdekében. Célunk a bizalomteljes szülő-pedagógus kapcsolat, ami nélkülözhetetlen a problémák közös megoldásában.

7.6.2. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK

- Egyéni esetkezelések során a gyermekek személyes gondjainak feltárása, pedagógiai eszközökkel történő segítése.
- Közreműködés a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, megszüntetésében
- A veszélyeztetett helyzet javítása érdekében külső intézmények (Család és Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhivatal) megkeresése
- A hátrányos helyzet enyhítése, lehetőségek keresése, szülőknek információ nyújtás,
- Életmód-életvitel orientálása
- Drogprevenció
- Szexedukáció
- Különféle hasznos szabadidős tevékenységek ajánlása
- Előadások, rendezvények szervezése

7.6.3. HELYZETFELMÉRÉS

- A hátrányos helyzetű gyerekek (a jegyző tájékoztatása alapján) és a veszélyeztetett státusz felmérése
- Családlátogatások, szülői értekezletek, fogadóórák, közös programok során képet kapni a családok helyzetéről, szükségleteiről, életviteléről
- Tájékozódás a gyermekek családban elfoglalt helyéről, életviteléről, káros szenvedélyeiről, önértékelési gondokról, célokról, tanulási, beilleszkedési nehézségekről.

7.6.4. SZERVEZÉSI FELADATOK

- Kapcsolattartás a szülőkkel, gyermekekkel
- Kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, a nevelőtestülettel
- Kapcsolattartás külső intézményekkel
- Segítségnyújtás ahhoz, hogy a gyermekek egyéni problémáik megoldásához külső szakember segítségét is igénybe vehessék
- Egyéni és csoportos problémafeltáró beszélgetési lehetőségek szervezése
- Szabadidős tevékenységek ajánlása

7.6.5. PREVENCIÓS MUNKA

- Osztályfőnöki órák keretein belül önismereti csoportfoglalkozások tartása
- Előadások, beszélgetések szervezése, tartása a drogprevenció témakörében
- Részvétel a DADA programban
- A Békés Iskolák program megvalósítása
- Felmérés az osztályokban a káros szenvedélyekről
- Tájékoztató kiadványok terjesztése
- Személyes beszélgetés, tanácsadás, szakemberhez irányítás

7.6.6. SZOCIÁLIS TEVÉKENYSÉG

- Kapcsolattartás az osztályfőnökökkel. a problémával küzdő, hátrányos helyzetű gyermekek segítése érdekében
- Krízishelyzetben lévő gyermekek megsegítése.

7.6.7. SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK A GYERMEKVÉDELEM SZOLGÁLATÁBAN

A gyermek- és ifjúságvédelem és az intézményi vagy intézményen kívüli szabadidő megszervezése szorosan összekapcsolódik mindennapi munkánk során.

A szabadidő szervezés fontos sarkkövének tartjuk a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekeinknek szóló programok minél szélesebb körű kínálatát, a nevelő hatású kulturális, játékos programok megszervezését.

Rendezvényeinkkel, programjainkkal oldani, enyhíteni kívánjuk gyermekeink szociális hátrányából fakadó magatartási zavarait.

Célunk, hogy intézményi szinten megkíséreljük pótolni a hátrányos helyzetű gyermekek kulturális hiányosságait.

A szabadidős programok a leghatékonyabb prevenciós eszközök: közösséghez tartozást, sikerélményt nyújthatnak azoknak a gyerekeknek, akik a tanulásban nem, vagy túlságosan kevés sikert érnek el, családi háttérük miatt hátrányokkal indulnak

8. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A közéletiségre nevelés részeként fontos, hogy tanulóink életkoruknak megfelelően részt vegyenek az őket érintő kérdések megvitatásában, alapvető jártasságot szerezzenek a kulturált érvelés, az egészséges vitaszellem, érdekvédelem kialakítása terén. Iskolánkban a tanulóközösségek (osztályközösségek) javaslatokat tehetnek, dönthetnek - a nevelőtestület véleményének meghallgatásával - saját közösségi életük tervezéséről, szervezésről valamint tisztségviselőik megválasztásáról, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A tanulók az alábbi formában gyakorolhatják döntési jogaikat:

- **Diákközgyűlés** az iskola tanulóinak tájékoztató és tájékozódó fóruma, amelyet évente két alkalommal kell összehívni. Az évi rendes diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi. Rendkívüli diákközgyűlést a diákönkormányzat-vezető vagy az iskola igazgatója hívhat össze. A diákgyűlésen a tanulók az iskolai életet érintő kérdésekről kapnak tájékoztatást, kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat vezetőjéhez, illetve az iskolavezetéshez.

- A **diákönkormányzat** tevékenységét az iskola keretein belül végzi, feladata, a tanulóközösségek érdekeinek képviselete, a tanulók tanórán kívüli szabadidős tevékenységének segítése. A DÖK döntési hatáskörrel, egyetértési és véleményezési joggal rendelkezik, munkáját a tanulók által felkért nagykorú személy segíti, aki eljárhat a diákönkormányzat képviseletében is.

A diákképviselek havonta egyszer üléseznek, de indokolt esetben többször is összehívhatja a tanulók kezdeményezésére a diákelnök, vagy a tantestület kérésére az intézményvezetője.

A diákönkormányzat minden tanítási évben munkatervet készít, munkáját a szervezeti és működési szabályzat alapján látja el. A diákönkormányzat javaslattal élhet az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat működését a Házirend valamint a Diákönkormányzat Működési Szabályzata részletezi.

A tanuló a diákönkormányzaton kívül, az iskola vezetőségéhez, a szülői szervezethez is fordulhat kérdésével, javaslatával és véleményével.

9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATAI

Ezt a témakört intézményünk SzMSz „A kapcsolattartás formái és rendje” címszó alatt részletesen tárgyalja.

10. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK FOLYAMATA ÉS KÖVETELMÉNYEI

A tanulmányok alatti vizsgát (javítóvizsga, osztályozó vizsga, különbözeti vizsga) a tanuló az iskolában illetve szülő/gondviselő kérelmére független vizsgabizottság előtt tehet. Különbözeti vizsgát, csak abban az iskolában tehet a tanuló, amelyben tanulmányait folytatni kívánja.

10.1. JAVÍTÓVIZSGA

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (7)-(8) alapján a javítóvizsga a nem megfelelő eredmény esetén történik, kötelezni senkit nem lehet rá, illet tehát minden esetben csak lehetősége van a tanulónak a javítóvizsgára, de nem kötelezhető.

A javítóvizsga leggyakrabban előforduló esetei a következők:

- Ha legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott (akár évközi értékelés, akár osztályozó vizsga során).
- Ha saját hibájából nem jelent meg, vagy késve jelent meg az osztályozó vizsgán.
- Javítóvizsgát augusztus 15. és 31. között lehet tartani.

Az egyes tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, az osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Tanév végén a tanuló legfeljebb három tantárgyból tehet javítóvizsgát. Elégtelen osztályzat esetén a tanuló a törvényben megfogalmazottak szerint csak sikeres javítóvizsga után léphet magasabb évfolyamba. A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató, illetve a független vizsgabizottság által kijelölt napon tehet vizsgát. Független vizsgabizottság előtti vizsgára a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül írásban jelentkezhet az iskola igazgatóságán. Ha a tanuló a javítóvizsgát indokolatlanul elmulasztja, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével, folytathatja. A vizsgán kizárólag az iskolai tanulmányok során elsajátítható tananyag kérhető számon.

10.2. OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

Jogszály alapján az osztályozó vizsga nem egyenlő a javító vizsgával. Utóbbi az év végi elégtelen osztályzat javítására szolgál, míg az osztályozó vizsga az év végi osztályzat megállapítására.

Osztályozó vizsgát az alábbi - leggyakrabban előforduló esetekben - lehet tennie a tanulónak:

- aki hiányzásai miatt nem osztályozható, és a nevelőtestület engedélyezi az osztályozó vizsgát,
- aki különbözeti vizsgát tesz,
- egyéni munkarenddel rendelkező tanuló.

Ennek megfelelően az osztályozó vizsga eredményében is lehet javító vizsgát tenni, vagyis az osztályozó vizsgát úgy kell szervezni, hogy legyen idő a javítóvizsgára való felkészülésre. A jogszály azt is kimondja, hogy a vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. Elterjedt nézet, hogy a készségi tárgyakból nem kell vizsgát tenni, de illet sehol nem ír a jogszály. Akkor nem kell vizsgát tenni egy tantárgyból, ha annak értékelése alól a tanuló fel van mentve, vagy ha a tantárgy tanulása alól felmentést kapott, ennek azonban külön szabályai vannak.

Hatályos jogszabály alapján, ha a mulasztások mértéke egy tanítási évben (igazolt és igazolatlan együtt) meghaladja a 250 órát, vagy a tanítási órák 30%-át, akkor:

Amennyiben a tanulónak van elég érdemjegye, a szaktanár lezárhatja.

Ha nincs, a nevelőtestület dönti el, hogy tehet-e osztályozó vizsgát és ennek alapján kerül megállapításra az év végi értékelése.

Ha nem tehet osztályozó vizsgát (ilyen döntés feltétele, hogy a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett a jogszabály által előírt értesítési kötelezettségének), akkor tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Az évfolyam teljes tananyagából vagy egyes tantárgyakból letett iskolai vizsga, amelyre jelentkezhetsz:

- egyéni munkarenddel rendelkező tanuló (rendszeres iskolalátogatás alól felmentett)
- más iskolából érkezett tanuló, abból a tantárgyból, amelyet eddig nem tanult,
- hiányzások miatt nem osztályozható tanuló.

Osztályozó vizsgára félévkor és tanév végén kerülhet sor. A vizsga időpontját az iskola igazgatója határozza meg. Ha a vizsgán a tanuló fel nem róható okból nem jelenik meg, a legrövidebb időn belül pótló vizsgát tehet. Amennyiben az osztályozó vizsgáról a tanuló igazolatlanul távol marad, vagy azt nem fejezi be, illetve az előírt időpontig nem teszi le, tanulmányait csak évismétléssel folytathatja.

Az osztályozó vizsga háromtagú vizsgabizottság előtt történik. A tantárgy jellegétől függően a vizsga írásbeli, vagy szóbeli, ill. mindkettő lehet. Ha a tanuló osztályzatának megállapítás céljából, a független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni, a törvényes képviselőjének írásban kell kérelmét benyújtani, legkésőbb a félév illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig.

10.3. KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

Különbözeti vizsgára akkor kerül sor, ha a tanuló más iskolaszervezeti típusból lép át az iskolába. A tananyag összevetése után, amelyet a szaktanárok végeznek el, az igazgató írja elő az általa megállapított időben a kijelölt tantárgyakból, a háromtagú bizottság előtt leteendő szükséges vizsgát.

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre az adott tanulócsoportra vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit, az értékelés rendjét, a helyi tanterv alapján a munkaközösségek határozzák meg. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.

Javítóvizsgáról, osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról jegyzőkönyv készül, amelyet az intézmény irattárában kerül elhelyezésre. A vizsga tényét és eredményét az osztályfőnök az elektronikus naplóba, a törzslapra és a bizonyítványba jegyzi be.

11. FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYOZÁSA

A Kormányhivatal a meghatározza az iskolák felvételi körzetét, amelyet az iskola és a hivatal is honlapján közzétesz. Intézmény körzetébe tartozik az az iskolaérett gyermek, akinek lakcíme - és vele egy háztartásban élő egyik szülő lakcíme, amelyek azonosak - ennek hiányában tartózkodási címe az intézmény körzetébe tartozik.

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 51. § (1) Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről a felmenő osztályok létszáma, választott tantárgyak alapján dönt az intézményvezető.

11.1. BEIRATKOZÁS 1. OSZTÁLYBA

Mindenkori törvényi szabályozás határozza meg a beiratkozás idejét és módját.

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok listája:

- a gyermek és az egyik szülő nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- személyazonosító igazolvány
- a gyermek születési anyakönyvi kivonata,
- hatósági igazolás a gyermek oktatási azonosítójáról
- hatósági bizonyítvány társadalombiztosítási azonosító jelről
- adó igazolvány

A beiratkozáskor kitöltendő dokumentumok:

- előzetes jelentkezési lap,
- kérelem az egész napos nevelésre-oktatásra vonatkozóan,
- adatvédelmi nyilatkozat,
- nyilatkozat a jogszabályi tájékoztatásról,
- iskolaválasztással kapcsolatos nyilatkozat,
- művészeti képzéshez kapcsolódó nyilatkozat,

A beiratkozás szabályai:

- történhet személyesen papíralapon és digitális formában az e-Krétán keresztül
- a beiratkozás meghatározott időszakában fenntartói hozzájárulással felvehető:
 - a körzetes tanulók, akiknek állandó lakhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az intézmény körzetében található,
 - azok a tanulók, akiket a szakértői bizottság az iskolába irányított,
 - sajátos helyzetű gyermek,
- az előzetes jelentkezési lapot vagy digitális nyilatkozatot tesz:
 - aki az iskolába nem körzetesként szeretne beiratkozni,
- a körzetes, de nem az intézményünket választó tanulók:
 - a szülő írásban/digitálisan nyilatkozik a választott iskoláról,
 - befogadó nyilatkozattal rendelkező szülő eljuttatja a befogadó nyilatkozatot intézményünknek
- körzetes, de óvodában maradó gyerekek beírása:
 - az Oktatási Hivatal, vagy szakértői bizottság javaslat bemutatása, amely igazolja, hogy a tanköteles korú tanuló nem kezdi meg az adott tanévben az első osztályt.

11.2. BE- ÉS ÁTIRATKOZÁS TANÉV KÖZBEN

- Az iskola körzetében lakó tanulók, az intézményünket kijelölt szakértői véleménnyel rendelkezők, sajátos helyzetű tanulók a tanév során az adott osztály létszámától függően felvételt nyerhetnek,
- A nem iskolánk körzetéhez tartozó tanuló- amennyiben az adott évfolyamon van hely- három napot vendégtanulónaként tölthet iskolánkban, amely idő alatt felmérjük, hol tart tanulmányaiban és hogyan sikerül beilleszkednie az osztályközösségbe. A felvételt ezek alapján dönt az osztályfőnök és az iskola vezetője.

II. A PESTÚJHELYI ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

12. A VÁLASZTOTT HELYI TANTERV MEGNEVEZÉSE

Választásunk alapját az alábbi jogszabályok képezik:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 110/2012. (VI.4.) kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai elvek, nevelési célok, fejlesztési feladatok, kulcskompetenciák és műveltségi tartalmak a miniszter által határozattal jóváhagyott, a *Magyar Közlönyben közzétett* kerettantervekben kerültek meghatározásra. Nevelőtestületünk ezek közül az iskolánk típusának és pedagógiai szakaszainak megfelelőeket (alsó és felső tagozat) építette be helyi tantervébe. Többségüket tanév szerinti tagolásban, a két évfolyamos kerettantervi szakaszokra meghatározott nevelési és fejlesztési feladatokat pedig úgy, hogy az adott tanévben az adott két éves kerettantervi szakasz fejlesztési feladatainak arányos elvégzését, továbbá az adott kétéves kerettantervi szakaszhoz meghatározott tartalmi követelmények arányos elsajátítását valósítjuk meg.

A kötelező tantárgyak 10%-os szabad órakeretének felhasználását pedig tantárgyanként az egyes évfolyamok tantervénelkülön rögzítettük.

Iskolánk nevelőtestülete a miniszter által határozattal jóváhagyott kerettanterveket építette be a helyi tantervébe.

(3) Az iskola a kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építi be helyi tantervébe, és kiegészíti az iskola helyi sajátosságai alapján. A két évfolyamos kerettantervi szakaszokra meghatározott nevelési és fejlesztési feladatokat az iskola oly módon köteles beépíteni helyi tantervébe, hogy az adott tanévben az adott két éves kerettantervi szakasz fejlesztési feladatainak arányos elvégzését, továbbá az adott kétéves kerettantervi szakaszhoz meghatározott tartalmi követelmények arányos elsajátítását valósíthatja meg.

(4) Az iskola a kerettantervben a tantárgyak két évfolyamos szakaszolása szerint meghatározott követelményeit és a fejlesztési feladatokat a helyi tantervében az egyes kétéves szakaszok között nem csoportosíthatja át.

(5) Az iskola a helyi tanterve elkészítése során a tantárgyi kerettantervek tematikai egységeiben meghatározott óraszámokat legfeljebb 10%-kal csökkentheti.

(6) Az iskola a helyi tanterve elkészítése során az azonos pedagógiai szakaszra és azonos iskolatípusra kiadott tantárgyi kerettanterveket egymás között felcserélheti. A kerettantervek felcserélése akkor lehetséges, ha a felcserélésben érintett kerettantervek alapóraszámja megegyezik, vagy ha a magasabb éves óraszámra épülő kerettanterv többlet időkeretét az iskola a helyi tantervébe a szabadon felhasználható éves órakerete terhére építi be.

Az elfogadott kerettanterveket, amelyekben meghatározásra kerültek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai elvek, nevelési célok, fejlesztési feladatok, kulcskompetenciák és műveltségi tartalmak, a jogszabály mellékletei tartalmazzák.

A kötelező tantárgyak 10%-os szabad órakeretének felhasználását pedig tantárgyanként az egyes évfolyamok tantervéneél külön rögzítettük.

12.1. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK, A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÉS AZOK ÓRASZÁMAI

12.1.1. ÓRAHÁLÓ 1-8. ÉVFOLYAMON KIMENŐ* RENDSZERBEN

Tantárgyak	1.	2.	3.	4.		5.		6.		7.		8.	
	A	A	A	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
	-	2020/ 2021'	2021/ 2022'	2022/ 2023'	2022/ 2023'	-	-	2020/ 2021'	2020/ 2021'	2021/ 2022'	2021/ 2022'	2022/ 2023'	2022/ 2023'
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6	6	4+0,5	4	4+0,5	4	3+1,5	3+1	4	4
Idegen nyelv	+1	+1	+1	2+1	2+1	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4+1	4+1	4+1	4	4+1	4+0,5	4	3+1,5	3+1	3+0,5	3	3+1,5	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2	2	2	2	2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1	1								
Természetismeret						2	2	2	2				
Fizika										2	2	1	1
Kémia										1	1	2	2
Biológia-egészségtan										2	2	1+0,5	1
Földrajz										1	1	2	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és tánc				1		1	1	+1	+1	+1		+1	
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika			+1	+1	+1	+1	+2	1	1+1	1	1+2	1	1+2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>						1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27	27	28	28	28	28	31	31	31	31

12.1.2. ÓRAHÁLÓ 1-8. ÉVFOLYAMON FELMENŐ* RENDSZERBEN

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban 2020. évi NAT szerint	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	2020/ 2021*	2021/ 2022*	2022/ 2023*	2023/ 2024*	2020/ 2021*	2021/ 2022*	2022/ 2023*	2023/ 2024*
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4+1	3	3+0,5
Matematika								
matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	3+0,5
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret					+1			
Étika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							1+0,5	2
fizika							1+0,5	2
biológia							2	1+0,5
földrajz							2	1
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
második idegen nyelv								
Művészetek								
éneke-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház						+1		
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1+0,5
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	+2	+2	+2	+2	+1	+2	+2	+2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

12.2. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A taneszközök fogalmába egymástól lényegesen eltérő funkciójú, megjelenésű és különféleképpen felhasználható eszközök tartoznak. Az oktatási folyamat különböző fázisaiban, eltérő didaktikai feladatok megvalósításában nyújtanak segítséget a pedagógusoknak és a tanulóknak. Eredményes alkalmazásuk azt feltételezi, hogy minden esetben a legmegfelelőbbet válasszuk ki. Ehhez ismernünk kell a különféle taneszközök, pedagógiai, műszaki, gazdasági sajátosságait, s el kell döntenünk, hogy az adott oktatási cél, az adott tartalom, a tanulók és a pedagógus, valamint a környezeti tényezők figyelembevételével melyik alkalmazása látszik leghatékonyabbnak, leginkább gazdaságosnak.

A tanulói munka eszközei közül a megfelelő tankönyvek, munkafüzetek, feladatlapok, szöveggyűjtemények kiválasztásakor meg kell találni a tartalom és a forma egységét, össze kell egyeztetni a pedagógusok és a tanulók igényeit és ki kell kérni a szülők véleményét.

A fentiek alapján intézményünk kiválasztási elvei az alábbiak:

- a tantárgyi követelményeknek megfelelő anyagot tartalmazza;
- információiban, tartalmában, ábravilágában, stílusában alkalmazkodjon a gyermekek életkori sajátosságaihoz;
- a tananyag elrendezése logikus, szemléletes legyen;
- a magyarázatok, meghatározások legyenek tömörek, szakszerűek, érthetőek és tanulhatóak;
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkozásra, fejlesztésre;
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- támogassa az ismeretek integrációját, ösztönözze azok kapcsolódását;
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- esztétikus, tetszetős megjelenése legyen;
- legyen lehetőség a felmenő rendszerű bevezetésére.

Tanítási év közben a tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg. Pedagógusi javaslatra a térítésmentes tankönyv-ellátás mellett a kiegészítő tankönyvek, munkafüzetek, foglalkoztatók, egyéb segédletek szülői támogatással osztályonként beszerezhetők.

12.3. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

Pedagógiai feladatok	Helyi megvalósítás
Fejlődjön ki bennük a hazafiság érzelmvilága. Tanulóink váljanak a haza felelős polgárává.	történelem- és magyar irodalomóra, megemlékezések, ünnepélyek, múzeumlátogatások, történelmi nevezetességek és emlékhelyek meglátogatása, kirándulások
Tegyenek szert reális önismeretre és szilárd erkölcsi értékrendre.	közösségi nevelés óra, egészségnevelési program dráma és színház óra
Találják meg helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában.	Etika/hit- és erkölcsstan, közösségi nevelés, technika és tervezés órák, táborozások, erdei iskola,
Törekedjenek tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására.	táborozások, erdei iskola, osztályközösségekben megélt programok
Legyenek képesek felelős döntések meghozatalára a maguk és a gondjaikra bízottak sorsát illetően.	csoportok (osztályok,...) és a DÖK által szervezett tevékenységek, programok, tanulók által önként vállalt feladatok
Váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre.	közösségi nevelés, digitális kultúra, technika és tervezés órák, erdei iskola, táborok, kirándulások, szabadidős tevékenységek
Ismerjék, értsék meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat.	környezetismeret-, természetismeret-, földrajz- kémia-, fizika-, biológia-, technika és tervezés és történelem óra, rajz és vizuális kultúra, szakkörök, kirándulások, erdei iskola, szervezett szabadidős tevékenységek, ÖKO programok
Tartsák értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését	környezetismeret-, természettudomány-, földrajz- biológia- és történelem óra, ÖKO programok, kulturális rendezvények

12.4. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS

MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJJA

Helyi tantervünk a Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint 1–8. évfolyamon a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg.

A heti öt órából:

- legalább három órát tornatermi testnevelésre,
- legfeljebb heti két órát a Nat Testnevelés és sport műveltség-területében jelzett sporttevékenységekre (úszás, közösségi és más sportjátékok vagy szabadtéri sportok) fordít.

12.5. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, S EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Az iskola a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 15.§-ának megfelelően minden év április 15-éig elkészíti– a fenntartó jóváhagyását követően – és közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak.

Intézményünkben oktatott és nevelt tanulók számára a szabadon felhasználható óra keret terhére kötelező tantárgyakat kínál.

Intézményünkben így nincs szükség a választott tantárgyak felmérésére.

A pedagógusválasztás lehetőségével – a tanulók helyett – a szülők abban az esetben élhetnek, ha az adott tantárgyból a felkészítés az adott osztályban több szinten, több pedagógussal folyik. Ebben az esetben írásban kérhetik az igazgatótól a másik pedagógus csoportjába történő beosztást. Az igazgató a csoportlétszám és a többi tanuló érdekeinek figyelembe vételével hozza meg döntését, amely a tanév végéig szól.

13. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN, VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI, VALAMINT A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

13.1. A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK ELLENŐRZÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK ALAPELVEI

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességének megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

13.2. A TANULMÁNYI MUNKA ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDJAI

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 54.§ bekezdése értelmében a következők szerint történik:

- A tanári értékelés lehet: szóbeli – írásbeli, szövegesen – érdemjeggyel – osztályzattal
- Az első évfolyamon első negyedévkor, félévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell értékelni, hogy a tanuló **kiválóan, jól**, vagy **megfelelően** teljesített, illetve **felzárkózásra** szorul.
- 2. osztály 2. félévétől 8. osztályig a tanulók teljesítményét, előmenetelét minden tantárgyból év közben rendszeresen érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük, kivéve az etika/hit- és erkölcstan tantárgyat, amelyet 1-8. évfolyamokon szöveges minősítéssel értékelünk, (a tanuló részt vett, vagy nem vett részt).
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az érdemjegy, osztályzat akkor:

Jeles: ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.

Jó: ha a tanuló kevés hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.

Közepes: ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen, és több hibával teljesíti. Gyakran csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.

Elégséges: ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlenül szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen: ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

- A javítóvizsgán számon kért anyag a helyi tanterv minimum követelményein alapszik.
- Minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az e-Krétán keresztül. A félévi és év végi minősítés előtt a bukásra álló tanulók szüleit legalább egy hónappal korábban értesíteni kell a tényről.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az érintett pedagógusok egyeztetnek az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltásáról.

13.3. AZ ÉRTÉKELÉS RENDSZERE ALSÓ TAGOZATON

Iskolánk első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor – szöveges értékelési rendszerét az alábbi táblázat tartalmazza:

	1. osztály felmenő 2020/2021-től				2. osztály kimenő 2020/2021-től	
	1/4 év	I.	3/4 év	II.	I.	II.
személyiség, adottság, képesség	X	X				osztályozás
mozgás fejlettség	X	X				
értelmi fejlettség	X	X				
magatartás		X	X	X	X	osztályozás
szorgalom		X	X	X	X	
matematika		X	X	X	X	
magyar irodalom		X	X	X	X	
magyar nyelv		X	X	X	X	
környezetismeret					X	
angol					X	

	1. osztály felmenő 2020/2021-től				2. osztály felmenő 2021/2022-től	
	1/4 év	I.	3/4 év	II.	I.	II.
személyiség, adottság, képesség	X	X				osztályo- zás
mozgás fejlettség	X	X				
értelmi fejlettség	X	X				
magatartás		X	X	X	X	osztályo- zás
szorgalom		X	X	X	X	
matematika		X	X	X	X	
magyar irodalom		X	X	X	X	
magyar nyelv		X	X	X	X	

Az értékelés funkciója formatív: ez fejlesztő-szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget mind a pedagógusnak, mind a szülőnek.

Az írásbeli szöveges értékelés első osztályban negyedévenként kötelező, a szóbeli értékelés folyamatos.

A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.

A sajátos nevelési igényű tanuló részére, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást engedélyezhet. Az engedélyben meghatározásra kerül, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak a tanulmányi követelményeket teljesítenie. Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat.

13.4. MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Az értékelés helyi rendszerén belül kiemelt fontosságúnak tartjuk az alábbiakat:

- segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését,
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre,
- az értékelés általában a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon,
- mindig legyen személyre szabott.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél 2. osztály félévétől az általános iskola befejezéséig a példás (5), jó (4), változó (3) és rossz (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat; szorgalmának elbírálásakor pedig példás (5), jó (4), változó (3) és hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

A magatartás és szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt.

Követelményeit a **18.4. alcím** tartalmazza.

13.5. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az oktatás az egyes évfolyamokon osztálykeretekben folyik, amely az iskolába felvételt nyert tanulókból, közös pedagógiai feladatok végrehajtásához legalább egy tanévre alkotott oktatásszervezeti egység.

Az osztályok, csoportok szervezésénél az igazgató figyelembe veszi a köznevelési törvény létszámra vonatkozó szabályait.

Az osztályokba sorolás meghatározott szempontok szerint történik: pedagógusválasztás, az osztályban tanított kötelezően választott órák kiválasztása, a tanítás során alkalmazott módszer szükségessége. A döntés az igazgató hatáskörébe tartozik.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, létszámtól függően dráma és színház órákat, (fenntartó által biztosított órakeret terhére magas osztály létszám esetében, esetleg más tantárgyat is). Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Csoportbontások esetén a csoportokba való besorolás alapja a tanuló tudásszintje, melynek felmérésére tanév elején (legkésőbb szeptember 20-ig) kerül sor. A csoportokba való besorolás egy tanévre szól, csak indokolt esetben lehet változtatás. A besorolásnál a tanuló tudásszintjén kívül még fontos szempont az infrastruktúrát érintő megvalósíthatósági feltétel.

13.6. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

Iskolánkban – az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban – a 2014. 10. 27-én megjelent, az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 45/2014 (X.27.) EMMI rendelet értelmében a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (fizikai fittségének) mérésére a 2014/2015. tanévtől a NETFIT® rendszert alkalmazzuk. A NETFIT® komplex pedagógiai célú eszközön túl egy informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer is egyben. Ennek keretei között tartjuk nyilván a mérések során keletkezett, az adott tanulóval kapcsolatos adatokat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 80.§-ának felhatalmazása értelmében.

A NETFIT® informatikai rendszerében a tanulók és az intézmény adatainak rögzítése központilag, az Oktatási Hivatal közreműködésével a KIR rendszeren keresztül történik. A tanulók személyes adatainak védelmét figyelembe véve az eredmények rögzítése mérési azonosítók alapján valósul meg – a kompetencia-mérésekhez generált azonosítók segítségével. A jogszabály értelmében a fittség-mérési eredményeket a kötelező mérési időszak utolsó napjáig rögzítjük.

14. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveinket – iskolánk nevelési programjának részét képező – a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat meghatározó része, illetve a környezeti nevelés programja tartalmazza.

15. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Fontos feladatunknak tekintjük az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását az intézmény minden tevékenysége során. Amennyiben ugyanis a gyermekek súlyos hátrányait – szocializálatlanság, ingerszegény környezet, kulturális alapok hiánya, stb. – a mi segítségünkkel iskolás korukban nem tudják ledolgozni, félő, hogy akkor soha. Ezért óriási az intézményünkben dolgozó munkatársak felelőssége ezen a területen.

Kiemelt figyelmet fordítunk:

- a különleges bánásmódot igénylő tanulókra:
 - sajátos nevelési igényű,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
 - kiemelten tehetséges
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra.

Ehhez alkalmazkodva egyaránt lényegesnek kell tekintenünk az intenzív felzárkóztatást és a megtartó tehetséggondozást.

Szükségesnek érezzük, hogy tanítványaink szilárd alapkészségek birtokába jussanak, támogatást kapjanak hátrányaik, hiányosságaik leküzdésében, tisztában legyenek saját értékeikkel. Ezért fontosnak tartjuk a differenciált foglalkozások helyi rendszerének finomítását, a lehetőségek bővítését.

Különös gondot fordítunk a megszerzett ismeretek alkalmazására, összekapcsolásuk módjainak elsajátíttatására, a szintetizáló képesség fejlesztésére. El kell érniük, hogy tanulóink jártasak legyenek a különböző információszerzési eljárásokban, megtanuljanak tanulni, érvelni, szilárduljon döntési képességük, felelősségérzetük, megbízható iránytűvel rendelkezzenek az értékválasztás terén.

Alapvető törekvésünk a személyiségközpontú, az autonóm és szuverén gyermeki személyiséget tisztelő, támogató és védelmező, a gyermekek érdeklődésére, kreativitására épülő nevelési rendszer működtetése.

Ezzel kapcsolatos pedagógiai feladataink a nevelőmunkában:

- érzelmileg erősen motivált kötelességtudat;
- rugalmasság, aktivitás;
- a feladatokhoz, szabályokhoz és különböző helyzetekhez való tudatos alkalmazkodás;
- a feladattudat erősítése a feladatteljesítés örömeért,
- a művelődés megszerzésének igényével tájékozottság, találékonyság;
- a kudarcűrész optimális mértékével a nyitottság, problémaérzékenység, problémamegoldó készség kialakítása.

Feladatunk a meghatározott elvek minél maradéktalanabb megvalósítása az intézkedési tervben szereplő módon:

Cél konkrét megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje
a lemorzsolódás csökkentése	egyéni felzárkóztatás; tanórai differenciálás	tanítók, szaktanárok, osztályfőnökök	folyamatos
a tanulási nehézségek csökkentése (egyéni fejlesztési tervek alapján)	egyéni fejlesztési tervek kidolgozása	pedagógusok, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus	a tanév eleje
szoros együttműködés kialakítása az utazó gyógypedagógus hálózattal	folyamatos kapcsolattartás, konzultációk; a továbbképzési lehetőségek kiaknázása	igazgatóhelyettes, gyermekvédelmi koordinátor	folyamatos
az egyéni munkarenddel rendelkező tanulók tanulmányi munkájának segítése, az év-ismétlés elkerülése	rendszeres egyéni konzultációk	pedagógusok, osztályfőnök, gyermekvédelmi koordinátor	a megszervezés határideje a tanév eleje, majd folyamatos
a tehetséges gyerekek felismerése	tehetség gondozó táborokban, szakkörökön, versenyeken, egyéni foglalkozásokon való részvétel	tanítók, szaktanárok	folyamatos

a 2 és 3 HH és veszélyeztetett gyermekek ügyeiben problémafeltárás, egyeztetés belső külső szakemberekkel	konzultációk, esetkonferenciák, együttműködés civil szervezetekkel, karitatív tevékenységek	osztályfőnökök, gyermekvédelmi koordinátor, iskolapszichológus, szociális munkás	folyamatos
a rászoruló családok segítése a szociális munka és a szociálpedagógia eszközeivel	esetmegbeszélések, esetkonferenciák szervezése; családgondozás, krízisintervenció	gyermekvédelmi koordinátor, osztályfőnök	folyamatos
a késések és mulasztások csökkentése	folyamatos kapcsolattartás az érintett szülőkkel; pontos adminisztráció, szankciók alkalmazása	osztályfőnök, gyermekvédelmi koordinátor	folyamatos
a gyermekotthonból, ill. átmeneti otthonból érkezők beilleszkedésének segítése; tanulási, kapcsolati nehézségeik kezelése	tanórai differenciálás, egyéni fejlesztés; esetmegbeszélés a nevelőkkel	osztályfőnök, gyermekvédelmi koordinátor, fejlesztő pedagógus	a tanév vége
szociális hátrányból fakadó magatartási, lelki zavarok oldása, kulturális hiányosságok pótlása	nevelő hatású kulturális, játékos és egyéb szabadidős programok szervezése	pedagógusok	folyamatos
pedagógusok továbbképzése az integrált nevelés, ill. a korszerű, inkluzív pedagógia, differenciáló módszerek és a kulcskompetenciák fejlesztésének megismerése terén	aktív részvétel a célirányos továbbképzésben	intézményvezető	folyamatos
a szülők fokozottabb bevonása a nevelésbe, a problémamegoldásba	családlátogatások, esetmegbeszélések, esetkonferenciák	osztályfőnök, gyermekvédelmi koordinátor	folyamatos

16. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartóan szorgalmas vagy példamutató magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az iskola jutalmazza azt a tanulót, aki

- aki, aktívan részt vesz a közösségi életben,
- kimagasló sport teljesítményt ér el,

A tanulói többletmunka területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazásának módjai:

- Szaktárgyi érdemjegy
- Szaktanári dicséret
- Osztályfőnöki dicséret
- Igazgatói dicséret
- Nevelőtestületi dicséret
- Egyéb (kirándulás, rendkívüli szabadnap, könyvjutalom stb.)

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A jutalmazás konkrét formáit a házirend "A tanulók értékelési rendje" című fejezete tartalmazza.

17. AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELENEK SZABÁLYAI

Iskolánk nevelési programjának 11. fejezete az erre vonatkozó szabályokat rögzíti.

18. ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

Az elméleti jellegű tantárgyak számonkérése:

- A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik.
- 1–4. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból ez egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó, témazáró dolgozatokat írnak.
- 5–8. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyakból az egyes témakörök végén a tanulók, az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó, témazáró dolgozatokat írnak.

Gyakorlati és készségtárgyakból a tanult készség bemutatására alkalmas alkotás vagy tevékenység értékelése az alábbiak szerint történik:

- alsó tagozaton: havonta legalább egy jeggyel.
- felső tagozaton: havonta legalább egy jeggyel.

18.1. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS ÉS SZÁMONKÉRÉS RENDJE

Mindennapos számonkérési és értékelési módok:

- A házi feladat javítása, ellenőrzése, esetenkénti értékelése érdemjeggyel, vagy egyéb módon
- Egy-egy anyagrész számonkérése felelet formájában (szóbeli vagy írásbeli).
- Óra végén az órai munka értékelése szóban, illetve érdemjeggyel.

Nem mindennapos számonkérési és értékelési módok:

- A tanmenetben meghatározott számonkérés: témazárók írása, felmérő dolgozatok, tudáspróbák.
- Beszámolók, önálló kutató-és gyűjtőmunkák, referátumok, kiselőadások.
- A csoportmunkákban nyújtott teljesítmények értékelése.
- A füzetek gondos, esztétikus vezetésének ellenőrzése és értékelése.

Gyakorlati és készségtárgyak értékelése

- A tanult készségen alapuló munkadarab, eszköz, sportteljesítmény stb. bemutatása.

18.2. ÉRTÉKELENDŐ TANULÓI TÖBBLETMUNKA-TERÜLETEK

- A művészeti alkotások.
- Versenyeken, vetélkedőkön (sport, zenei, tanulmányi, irodalmi, képzőművészeti) való eredményes részvétel.
- Az iskolai és iskolán kívüli kulturális rendezvényeken való szereplés.

Az írásbeli beszámoltatás az ellenőrzés, mérés, értékelés egyik formája, melynek során mindig törekednünk kell a tényszerűsége, az objektivitásra, a konkrétságra és arra, hogy pedagógiailag kifogástalan legyen.

Formái az értékelésben betöltött növekvő súlyuk alapján:

1. Írásbeli felelet, röpdolgozat

- A mindennapos felkészülés, a tananyag megértésének nyomon követését szolgálja.
- Írását előre bejelenteni nem szükséges.
- Száma nincs korlátozva.
- Pótlása nem szükséges.
- Értékelése a következő órára megtörténik (max. 1 hét).
- Fegyelmezésre nem használható.
- e-Krétában: 100%-os jegy

2. Témazáró

- Minden nagyobb témakör végén íratható
- A megíratás idejét és témáját kötelező legalább egy héttel hamarabb bejelenteni.
- Pótlólagos megíratása célszerű.
- Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró íratható, s ezzel együtt más írásbeli számonkérés nem alkalmazható.
- Az értékelési határidő két hét.
- e-Krétában 200% jegy.

3. Tudásszintmérő:

Szerepe: a tanuló lássa az ismeretek elsajátításában és alkalmazásában elért eredményeit, továbbá, hogy a pedagógus meggyőződjön a tanítás–tanulás folyamatának adott szakaszában (tanév vége, ill. eleje) munkája hatékonyságáról és további tennivalóiról.

Célja a teljesítmény és az adott tantárgy adott évfolyamon előírt követelmény szintjének viszonyítása.

Értékelése: a teljesítmény minősítése, mely érdemjegyre is váltható (tanév elején csak akkor írjuk be az érdemjegyet, ha a tanuló kéri.)

Az írásbeli beszámoltatás napi mennyiségét (elosztását) az osztályban tanító pedagógusoknak egyeztetniük kell.

A beszámoló megírását csak önként vállalhatják azok a tanulók, akik a számon kért tananyag elsajátításakor hiányoztak, s a megírásig a pótláshoz szükséges – az anyag mennyiségével arányos – idő még nem telt el. (Az így kapott értékelés naplóba írását is csak elfogadhatják, kérhetik.)

A témazárók tanulói teljesítményének értékelésében alkalmazott pontszámok érdemjegyekre történő átváltását a tagozati munkaközösségek dönti el.

Értékelés

A gyermeki teljesítmények értékelése többelemű rendszer, amelyben érvényesül az egyén önmagához viszonyított fejlődésének tükrözése, a munkához, tanuláshoz való viszonyának figyelembe vétele, a tárgyi tudás egzakt mérése és a képességekben, készségekben bekövetkezett változások regisztrálása.

Mit értékelünk?

- A tanulók önmagukhoz mért fejlődését,
- A tárgyi követelmények teljesítését,
- A tanuló szorgalmát, magatartását;
- A tanuló iskolán kívülről hozott, iskolai követelményeken túli tudását;

18.3. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladat célja az adott anyag gyakorlása; feldolgozása; belső tudássá, ismeretté való alakítása. A tanuló önállóan, az órán szerzett ismeretekre alapozva képes legyen elmélyíteni tudását, készséggé fejleszteni az addig mechanikus feladatmegoldásokat.

Házi feladat adható óráról órára. Hétféjére, iskolai szünetekre javasolt szorgalmi feladatok célja lehet a gyakorlás, a tanult ismeretek elmélyítése, vagy az anyaghoz kapcsolódó érdekességek gyűjtése. Az ilyen jellegű feladatokat külön értékeljük. A tanuló mentesíthető a házi feladat elkészítése alól versenyeken, tanulmányi kirándulásokon, erdei iskolában való részvétel esetén.

Nagyobb, munkaigényesebb otthoni feladatot hosszabb határidővel adjunk fel, hiszen az alaposabb elmélyüléshez idő kell.

A házi feladat lehet írásbeli és/vagy szóbeli.

Az írásbeli feladat feladásának elvei:

- Az írásbeli házi feladat mennyisége és minősége a gyerek képességeihez igazodjon, és elkészítése ne vegyen igénybe tantárgyanként 20-25 percnél több időt. mindig illeszkedjen a tananyaghoz, de lehet ismétlő házi feladat is,
- olyan típusú feladatokat adjunk fel, amelyek önállóan is megoldhatók,
- mindig a gyakorlást, mint célt tartjuk szem előtt (új ismeretszerzésre szorgalmi feladatoknál illetve gyűjtőmunka esetén kerülhet sor),
- adjunk differenciált házi feladatot,
- az otthon elkészített munkák beérkezésekor (óra elején) mindig szánunk időt az alapos ellenőrzésre, javításra, a hiányosságok pótlására.

A szóbeli feladat feladásának elvei:

- szóbeli feladat feladása során a cél a tananyag megtanulása,
- csak annyi és az legyen szóbeli feladat, amennyit, és amit az órán az osztály közösen átvett.

18.4 AZ ÍRÁSBELI SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS KÖVETELMÉNYEI
Magyar nyelv és irodalom szöveges értékelése 1. évfolyamon

<i>Téma</i>	<i>Kiválóan teljesített</i>	<i>Jól teljesített</i>	<i>Megfelelően teljesített</i>	<i>Felzárkóztatásra szorul</i>
Beszédművelés	A hangokat tisztán ejti. A feltett kérdésekre egész mondatokban válaszol. Szókincse életkoránál gazdagabb.	A hangokat tisztán ejti. A kérdésekre mondatokban, néha szavakkal válaszol. Szókincse jó.	Néhány hang ejtése nem pontos. Kérdésekre csak szavakkal válaszol. Szókincse megfelelő.	Több hang ejtése pontatlan. A kérdésekre csak szavakkal vagy egyáltalán nem válaszol. Szókincse szegényes.
Irodalomolvasás, szövegértés	A szövegértési feladatokat hibátlanul oldja meg (szereplők megnevezése, tulajdonságai; események helyszíne, időrendje).	A szövegértési feladatokat 1-2 hibával oldja meg.	A szövegértési feladatokat 3-4 hibával oldja meg.	A szövegértési feladatokat sok hibával oldja meg.
Íráskészség	Ismeri és helyesen alkalmazza a kis és nagybetűket. Rövid mondatokat hibátlanul másol illetve látó-halló tollbamondással hibátlanul ír önállóan.	A betűk közül 1-2-t téveszt. Másolásnál, látó-halló tollbamondásnál 1-2 hibával dolgozik.	A betűk közül 3-4-t téveszt. Másolásnál, látó-halló tollbamondásnál 3-4 hibával dolgozik.	A betűk közül sokat téveszt. Másolásnál, látó-halló tollbamondásnál sok hibával dolgozik.
Olvasási készség	A betűket felismeri. Folyamatosan olvassa a szókapcsolatokat, mondatokat. Hangos olvasáskor hangsúlyja, hangjejtése megfelelő.	1-2 betűt téveszt. Szótagolva olvas. Hangsúlyja, hangjejtése megfelelő.	3-4 betűt téveszt. Szótagolva olvas. Hangsúlyja, hangjejtése nem mindig megfelelő.	Sokat téveszt. Betűzve olvas. Olvasáskor nem hangsúlyoz.

Társadalmi ismeretek	Ismeri, helyesen megnevezi családtagjait, a családi ünnepeket, hagyományokat. Helyesen használja a napok, napszakok nevét.	Legtöbb családtagját megnevezi. Jól használja a napok, napszakok nevét.	Néhány családtagját megnevezi. Hibásan használja a napok, napszakok nevét.	Családtagjait nem tudja megnevezni. Napok, napszakok nevét nem tudja felsorolni.
----------------------	--	---	--	--

Matematika szöveges értékelés 1. évfolyamon

<i>Téma</i>	<i>Kiválóan teljesített</i>	<i>Jól teljesített</i>	<i>Megfelelően teljesített</i>	<i>Felzárkóztatásra szorul</i>
Irányok, viszonyítások	Az irányok ismerete pontos, biztos, biztonságosan eligazodik	Jól tájékozódik	Az irányokban tévesztő	Nem tud tájékozódni
I. Számtan, algebra 1. Számfogalom 20-as számkörben	Számfogalma biztos. A számok tulajdonságait biztosan felismeri. Számok írása, olvasása biztos.	Számfogalma biztos. Számok tulajdonságait kis hibával felismeri. Számok írása, olvasása biztos.	A 20-as számkörben segítséggel igazodik el. Számok tulajdonságait kevés hibával felismeri. Számok írásánál, olvasásánál előfordul tévesztés.	Számfogalma bizonytalan. Nem tud tájékozódni 20-as körben. Számok képét nem ismeri fel, leírni nem tudja.
2. Műveletek értelmezése szóban és írásban	Szóbeli számolási eljárásokat készségszintűen alkalmazza 20-as körben. Képről műveleteket fogalmaz meg.	Szóbeli számolási eljárások alkalmazásában 1-2 hibát ejt.	Szóbeli számolási eljárások alkalmazásában több hibával dolgozik.	Alapműveletek megoldásában járatlan. Eszközhasználatlaltal is csak segítséggel dolgozik.
3. Összefüggések, szöveges feladatok	Lényegkiemelő, problémamegoldó képessége fejlett. Logikus gondolkodású, kreatív.	A szövegértelmezésben segítségre szorul, de azután önállóan végzi.	Szöveges feladatot, nyitott mondatokat segítséggel értelmez és old meg.	Összefüggéseket segítséggel sem tud megoldani, értelmezni.

4. Sorozatok, függvények.	Szabályfelismerésben biztos, folytatás pontos.	Szabályfelismerésben, vagy folytatásban előfordul tévesztés.	Téveszt, bizonytalan, több hibával dolgozik.	Nem ismeri fel a szabályt, sok hibával dolgozik.
II. Geometria				
1. Testek, síkidomok	Síkbeli alakzatokat pontosan felismeri, helyesen csoportosít.	Síkbeli alakzatokat felismeri, keveset téveszt.	Síkbeli alakzatokat több hibával ismeri fel. Csoportosítás pontatlan.	Nem tud különbséget tenni a síkbeli alakzatok között.
2. Mérések	Biztosan ismeri a mérőeszközöket, mértékegységeket. Mennyiségeket sorba tud rendezni.	Ismeri a mérőeszközöket, mértékegységeket. Mennyiségeket 1-2 hibával tud sorba rendezni.	Bizonytalan a mérőeszközök és mértékegységek felismerésénél. Mennyiségeket több hibával rendez sorba.	Nem ismeri fel a mérőeszközöket, mértékegységeket. Mennyiségeket nem tud sorba rendezni.

Negyedéves értékelés 1. évfolyamon

Érzelmi életének jellemzői	Érzelmi élete	vidám; mosolygós; komoly; szomorkás; szorongó
	Pedagógushoz való viszonya	őszinte; nyitott; együttműködő; készséges; tiszteletudó; szófogadó; tartózkodó; zárkózott; visszahúzó; elutasító; agresszív
	Konfliktus-megoldási képessége	kiemelkedő; jó; változó; türelmetlen; még fejletlen; a kudarcot nehezen viseli; agresszív
	Alkalmazkodás az iskolai élet szabályaihoz	megbízható; változó; kialakulatlan; elutasító
Társas kapcsolatainak jellemzői	Társas kapcsolatainak köre	kicsi; változó; nagy; állandó
	Kapcsolatteremtő képessége	barátkozó; zárkózott; tolakodó
	Együttműködési képessége	társai segítségére siet; figyelmes; visszahúzó; segít; nem segít; kérésre segít
	Csoportnormák elfogadásának szintje	elfogadó; változó; elutasító

<p>A tanulást befolyásoló tényezők fejlettsége</p>	<p>Figyelem</p>	<p>alapos; tartós; szétszórt; felületes; rövid ideig tartó; hosszú ideig tartó</p>
<p>Tanulási technikák fejlettségének értékelése</p>	<p>Gondolkodás</p> <p>Emlékezet</p> <p>Feladatmegoldásban nyújtott segítség igénylése</p> <p>Munkatempó</p> <p>Taneszközök használata</p> <p>Önellentőrzés</p>	<p><i>Tananyag megértése, összefüggések átlátása:</i> gyors; változó; lassú, fejletlen</p> <p><i>Önálló problémamegoldó képessége:</i> fejletti; kis segítséget igényel; még fejletlen</p> <p><i>Bevésés:</i> gyors; lassan haladó; akadozó</p> <p><i>Megtartás:</i> tartós; rövid</p> <p><i>Felidézés:</i> stabil; feledékeny, pontatlan</p> <p>önálló; segítséggel vagy irányítással; önállóan</p>
<p>Kommunikációs képességek értékelése</p>	<p>Beszédkésztség, kifejezőképesség</p>	<p>nagyon lassú; kicsit lassú; lassú; megfelelő; gyors; kapkodó</p> <p>segítséget igényel; megfelelően használja a taneszközöket</p> <p>képes rá; csak kis segítséggel képes rá; képtelen rá; pontos; általában pontos; pontatlan</p> <p>Beszédbátorság: szívesen mondja el gondolatait; nem szívesen beszél; mindig ő akar beszélni. <i>A beszéd tartalma:</i> nehezen követhető, amit mondani akar; sok a lényegtelen dolog; megfigyeléseiről pontosan beszámol; segítséggel tudja elmondani gondolatait; szívesen, érdekesen mesél; tómondatokban beszél; a kérdésekre pontosan válaszol.</p> <p><i>A beszéd hangzása:</i> tiszta, érthető, túl zárt a szája; nagyon hangos v. halk; rossz helyen vesz levegőt; beszédhibás; fejlesztésre szorul; többször nekikezd egy szónak.</p> <p>Beszédértés: csak segítséggel megy; megértésben önálló; nem érti meg a kérdések lényegét.</p>
<p>Mozgáskoordináció értékelése</p>	<p>Szókincs</p> <p>Nagymozgások</p> <p>Finommotorikus mozgások</p>	<p>keresi a szavakat; kevés szót használ; rövidke a mondatai; kerek, bővített mondatokban beszél; szókincse korához képest szegény; szókincse korának megfelelő; korához képest gazdag, választékos; szókincse fejlesztésre szorul</p> <p>Mozgáskoordinációja kiváló; fejletti; még fejletlen. Egyensúly-feladatokat könnyedén; félénken old meg. Térbeli tájékozódása jó; megfelelő; fejlesztésre szorul.</p> <p>A taneszközök használata biztos; segítséget igényel. Ceruzafogása görcsös; laza; megfelelő; nem megfelelő; gyakran javításra szorul.</p>

Magyar nyelv és irodalom szöveges értékelése 2. évfolyamon

téma	kiválóan teljesített	jól teljesített	megfelelően teljesített	felzárkóztatásra szorul
beszédművelés				
beszéde	értelmes, kifejező, választékos	rövid mondatokat használ	nehezen érthető	szavakat használ, érthetetlen
beszédtempója	életkorának megfelelő	kicsit gyors vagy kicsit lassú	nagyon gyors vagy nagyon lassú	
szókincse	gazdag, választékos	életkoránál kissé gazdagabb	életkorának megfelelő	szegényes
olvasás				
olvasási készség	önállóan, szívesen olvas	önállóan, felzárkóztatásra olvas	nagyon keveset olvas	felzárkóztatásra sem olvas
olvasási technika	hangos olvasás	hibátlan, jó ütemű, folyamatos	folyamatos kevés hibával	silabizálva, betűzgetve olvas
	hangerő		megfelelő	kissé hangos vagy halk
	hangsúly	helyesen hangsúlyoz	megfelelően hangsúlyoz	nem hangsúlyoz
verstanulás, memoriter	felidézése pontos, hangsúlyos	felidézése pontos, hibátlan	felidézése hibás, pontatlan	nem képes felidézni, megtanulni
szövegértés				
szövegértés	szövegértése kiváló, érti a kérdést, hibátlanul válaszol	kis segítséget igényel, érti a kérdést, kevés hibával válaszol	sok segítséget igényel, érti a kérdést, sok hibával válaszol	nem érti a kérdést, nem érti amit olvas
lényegkiemelés	3-4 mondatban jól összegez	kérdések segítségével jól összegez	sok segítséget igényel	nem képes lényegkiemelésre
írás-készség				
írás-kép, külalak	írásbeli munkái szépek tetszetősek, rendezettek	írásbeli munkái rendezettek	elfogadhatóak	rendetlenek,
írásidő	gyors, lendületes	megfelelő	lassú	lassú

másolás	nyomta	hibátlan	néhány hibát vét	sok hibával dolgozik	nem ismeri fel a betűket
	tottról írottról				
tollbamondás	hibátlan	hibátlan	néhány hibát vét	sok hibával dolgozik	nem ismeri fel a betűket
nyelvtani ismeretek					
ABC ismerete	hibátlanul tudja	hibátlanul tudja	ritkán hibázik	segítséggel tudja	nem tudja
szótagolás, elválasztás	hibátlanul tudja	hibátlanul tudja	ritkán hibázik	segítséggel tudja	nem tudja
A tanult helyesírási szabályokat	tökéletesen betartja	tökéletesen betartja	kevés hibával tudja	sok hibával tudja	nem tudja
önellenőrzése	önálló, pontos	önálló, pontos	felszólításra pontos	felületes	önállóan nem tud ellenőrizni

Matematika szóveges értékelés 2. évfolyamon

téma	kiválóan teljesített	jól teljesített	megfelelően teljesített	felzárkóztatásra szorul
Gondolkodási módszerek alkalmazása				
Halmazképzésre és halmazelemek szétválogatására	önállóan	kisebb hibákkal, de önállóan	segítséggel	még nem képes.
Igaz állítások felismerésére, megfogalmazására	önállóan	kisebb hibákkal, de önállóan	segítséggel	még nem képes.
Tárgyakat, számokat sorba rendezni	önállóan	kisebb hibákkal, de önállóan	segítséggel	még nem képes.
Számsorozatokat képezni, adott szabály alapján	önállóan	kisebb hibákkal, de önállóan	segítséggel	még nem képes.
Nyitott mondat alkotására, megoldására	önállóan	kisebb hibákkal, de önállóan	segítséggel	még nem képes.
Szóveges feladatok megoldásmenetét	ismeri	kisebb hibákkal ismeri	segítséggel képes elvégezni	még nem képes elvégezni.
Számtan, algebra				
Számfogalma a 100-as számkörben	biztos	kialakult	még bizonytalan	még nem alakult ki.
Számokat 100-as számkörben összehasonlítja, sorba rendezi	önállóan	kevés segítséggel	nehezen	nem képes rá.
A számok helyét a számegyenesen	tudja, pontosan jelöli	tudja jelölni	téveszti, pontatlanul jelöli	nem képes elhelyezni.
Műveleti tulajdonságokat, kapcsolatokat	önállóan	kisebb hibákkal, önállóan	segítséggel	sok hibával old meg.
A műveleteket 100-as számkörben	önállóan	kevés hibával, de önállóan	eszköz segítségével	nem képes elvégezni, értelmezni.
Szóveges feladatokat	önállóan	kevés hibával, de önállóan	segítséggel old meg	nem érti az összefüggéseket.

Geometria, mérés						
	megkülönböztetése létrehozása másolással tulajdonságait	biztonsággal önállóan ismeri	kevés segítséggel kevés segítséggel kevés segítséggel felismeri	sok segítséggel sok segítséggel sok segítséggel felismeri	összekeveri őket. összekeveri őket. nem tudja, összekeveri őket.	
Testek, síkidomok	A hosszúságmérés egys.	önállóan, biztosan ismeri	kis segítséggel ismeri	összekeveri őket	nem ismeri.	
	Az időmérés egységeit					
	A tömegmérés egységeit					
	Az űrtartalom egységeit					
Valószínűségi jűtékek, statisztika						
Táblázatról, oszlopdiagrammról, grafikonról adatokat	önállóan	segítséggyűjt, ábrázol, leolvas	segítséggyűjt, ábrázol, leolvas	segítséggyűjt, ábrázol, leolvas	nem érti az összefüggéseket.	
	szívesen részt vesz	bizonytalanul végzi			nem érti az összefüggéseket.	
Munkatempója	gyors	jó tempóban dolgozik	jó tempóban dolgozik	változó, kapkodó	lassú.	
Fűzetvezetése	esztétikus, rendezett, pontos	rendezett, kevés hibával	rendezett, kevés hibával	elfogadható	rendetlen, igénytelen.	
Önellenzése	számításait önállóan ellenzri	figyelmeztetés után ellenzri	figyelmeztetés után ellenzri	csak felületesen ellenzri	nem ellenzri számításait.	

18.5. A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSÉNEK ALAPELVEI

A magatartás, szorgalom értékelésére az iskolaközösség által elfogadott normákat kell alkalmazni és ezt a pedagógiai programban rögzíteni. Az alábbiakban egy példa szerepel a magatartás és szorgalom értékelésének általános elveiről, de minden intézmény ettől eltérően is alkalmazhatja az értékeléseket:

A **magatartás** érdemjegye az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezzék ki a közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyt (*felelősségérzet, a közösség érdekében végzett tevékenység, viselkedés, hangneme*).

A **szorgalom** értékelése az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezze ki a tanulmányi munkához való viszonyt (*rendszeresség, pontosság, önállóság, kötelességtudat*).

- A magatartás és szorgalom minősítésrendszerét az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel.
- Az osztályfőnök és az osztály szükség szerint, de legalább félévenként értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát, a tapasztalatokról tájékoztatja a szülőket (*szülői értekezlet*).

Félévkor és év végén a tanulók magatartás és szorgalom minősítését az osztályfőnök és az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg. Az osztályfőnök a tanulói véleményeket figyelembe veheti.

A **magatartás** jegyek elbírálása során figyelembe kell venni

- a tanuló személyiségének előző évhez viszonyított pozitív vagy negatív változását
- a közösség érdekeivel való azonosulás szintjét
- a közösség érdekében végzett tevékenységet

Példás magatartású az a tanuló,

- aki betartja a Házirend követelményeit, viselkedése tanórán és azon kívül példamutató
- a rábízott feladatokat példamutatóan ellátja
- nincs igazolatlan órája, és legfeljebb szaktanári figyelmeztetése van

Jó magatartású az a tanuló,

- aki a Házirend követelményeit általában megtartja
- tanórai és azon kívüli viselkedése jó
- a közösség érdekében vállalt feladatait ellátja
- 1-2 igazolatlan órája és legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetője van

Változó magatartású az a tanuló,

- aki a Házi rend követelményeit gyakran nem tartja be
- tanórai és azon kívüli viselkedése kifogásolható
- a rábízott feladatok ellátásában nem megbízható
- maximum 10 igazolatlan órája, illetve osztályfőnöki intője van

Rossz magatartású az a tanuló

- aki rendszeresen, illetve súlyosan vét a Házi rend követelményei ellen
- hangvétele, viselkedése durva, vagy szándékosan árt a közösségnek
- 11-nél több igazolatlan órája, illetve igazgatói intője van

A **szorgalom** jegyek elbírálása során figyelembe kell venni:

- a tanuló képességeit, és egybevetni az elért tantárgyi eredményekkel
- a tanuló otthoni körülményeit
- a szorgalom jegy ennek megfelelően eltérhet a tantárgyi érdemjegyeiktől

Példás szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez és körülményeihez képest a maximális teljesítményt nyújtja
- Az órákon aktív, rendszeres munkát végez, teljesítménye egyenletes
- céltudatos, önellenőrzésre képes

Jó szorgalmú az a tanuló, aki

- az órákon figyel, aktív, feladatait elvégzi
- egyenletesen, megbízhatóan dolgozik

Változó szorgalmú az a tanuló, aki

- ingadozó teljesítményt nyújt, munkája rendszertelen, önellenőrzése fejletlen
- az órákon passzív

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki

- feladatait nem végzi el, egy vagy több tárgyból elégtelen minősítést szerzett

